

**KNJIŽNICA
RADLJE OB DRAVI**
Koroška cesta 61a
2360 RADLJE OB DRAVI
Tel.: 02 888 04 04
E-pošta: sikrdl@r-dr.sik.si

LETNO POROČILO

2013

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2013

K A Z A L O

POSLOVNO POROČILO	3
SPLOŠNI DEL	3
1 Predstavitev javnega zavoda	3
1.1 Ime, sedež in pravni status zavoda	3
1.2 Ustanovitelj zavoda	3
1.3 Zakonske podlage	3
1.4 Organizacija Knjižnice Radlje ob Dravi	4
1.5 Predstavitev odgovornih oseb	5
2 Cilji in sporočila	6
POSEBNI DEL	7
3 Podatki o izvajanju knjižnične dejavnosti v letu 2013	7
4 Letni prirast knjižničnega gradiva in knjižnična zbirka	7
4.1 Letni prirast gradiva	7
4.2 Knjižnična zbirka	10
5 Obisk, izposoja, obratovalni čas in članstvo	11
5.1 Obisk in izposoja v letu 2013	11
5.2 Obratovalni čas knjižnice	13
5.3 Članstvo	13
6 Kulturne in druge dejavnosti	16
7 Zaposleni v knjižnici	19
8 Strokovno delo	19
9 Prostori knjižnice in oprema	20
9.1 Prostori knjižnice	20
9.2 Oprema	21
10 Povezovanje knjižnice z okoljem	22
RAČUNOVODSKO POROČILO JAVNEGA ZAVODA	23
1 Bilanca stanja za leto 2013 in pojasnila	24
1.1 Bilanca stanja za leto 2013	24
1.2 Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju	25
1.3 Kratkoročna sredstva	25
1.4 Kratkoročne obveznosti	25
1.5 Obveznosti do virov sredstev	26
1.6 Sredstva v upravljanju	26
1.7 Investicijski odhodki	26
2 PRIHODKI IN ODHODKI 2013	27
2.1 Izkaz prihodkov in odhodkov za leto 2013	27
2.2 Prihodki po virih financiranja	28
2.3 Pregled odhodkov za leto 2013	30
2.4 Izkaz prihodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti	31
2.5 Ostali računovodski izkazi	31
POVZETEK s poudarkom na doseženih ciljih in rezultatih	32

POSLOVNO POROČILO JAVNEGA ZAVODA

SPLOŠNI DEL

1 Predstavitev javnega zavoda

1.1 Ime, sedež in pravni status zavoda

Zavod posluje pod imenom Knjižnica Radlje ob Dravi
Sedež zavoda: Koroška cesta 61a, 2360 Radlje ob Dravi
Davčna številka: 81782268, zavod ni davčni zavezanec
Matična številka: 5814197
TRR: 01301-6030373775, odprt pri UJP Slovenska Bistrica
Telefon: 02 88 80 404, fax: 02 88 80 403
E-naslov: sikrdl@r-dr.sik.si

1.2 Ustanovitelj zavoda so občine:

Radlje ob Dravi, Muta, Vuzenica, Podvelka in Ribnica na Pohorju. Naštete občine so knjižnico ustanovile z aktom: **Odlok o ustanovitvi Knjižnice Radlje ob Dravi**, MUV 21/03.

1.3 Zakonske podlage za delovanje Knjižnice Radlje ob Dravi – državni in lokalni zakoni, predpisi, akti:

- Zakon o knjižničarstvu. UL RS 87/2001, 96/2002
- Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture. UL RS 96/2002 in spremembe
- Zakon o zavodih. UL RS 12/91, 17/91, 55/92, 13/93, 66/93, 45/94 – odločba US, 8/96, 36/00
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe. UL RS 73/03
- Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah. UL RS 88/03
- Pravilnik o razvidu knjižnic. UL RS 105/03
- Pravilnik o izvajanju knjižničnega nadomestila. UL RS 42/2004
- Pravilnik o izločanju in odpisu knjižničnega gradiva. NUK/13.6.2003
- Pravilnik o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic. UL 19/2003
- Uredba o osnovnih storitvah knjižnic. UL RS 29/2003
- Zakon o delovnih razmerjih, UL RS 21/2013 in spremembe
- Zakon o varnosti in zdravju pri delu. UL RS 43/2011
- Zakon o avtorski in sorodnih pravicah. UL RS 16/2007
- Zakon o javnih uslužbencih. UL RS 63/2007-UPB in spremembe
- Zakon o sistemu plač v javnem sektorju. UL RS 108/2009-UPB in spremembe
- Kolektivna pogodba za javni sektor. UL RS 57/2008
- Pravilnik o napredovanju javnih uslužbencev v plačne razrede, UL RS 88/2008
- Pravilnik o merilih za ugotavljanje redne delovne uspešnosti direktorjev pravnih oseb javnega prava s področja kulture UL RS 7/2009
- Pravilnik o imenovanju v strokovne nazive v knjižnični dejavnosti, UL RS 96/02
- Standardi za splošne knjižnice. Ministrstvo za kulturo 2005
- Etični kodeks slovenskih knjižničarjev. 1995
- Uredba o dodatni delovni uspešnosti v javnem sektorju. UL RS 23/04, 71/04
- Uredba o plačah direktorjev v javnem sektorju. UL RS št. 73/05 in spremembe
- Odlok o ustanovitvi Knjižnice Radlje ob Dravi (MUV 21/2003)
- ostali zakonski predpisi, ki jih moramo spoštovati na področju svojega delovanja.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2013

1.4 Organizacija Knjižnice Radlje ob Dravi

Knjižnica Radlje ob Dravi ima **organizirano knjižnično mrežo**, s katero skrbi za uresničevanje knjižnične dejavnosti na območju občin **Radlje ob Dravi, Muta, Vuzenica, Podvelka in Ribnica na Pohorju**, to je za skupno **16.112 prebivalcev (stanje po 1.7.2013)**.

Osrednja knjižnica je **Knjižnica v Radljah ob Dravi**, kjer poteka glavna strokovna in upravno-administrativna dela – tu je tudi sedež knjižnice. Krajevne knjižnice so na Muti, v Vuzenici, Podvelki in Ribnici na Pohorju ter izposojevališče na Kapli.

Osrednja knjižnica v Radljah: časopisna čitalnica in otroški oddelek

krajevna knjižnica na Muti

krajevna knjižnica v Vuzenici

krajevna knjižnica v Podvelki

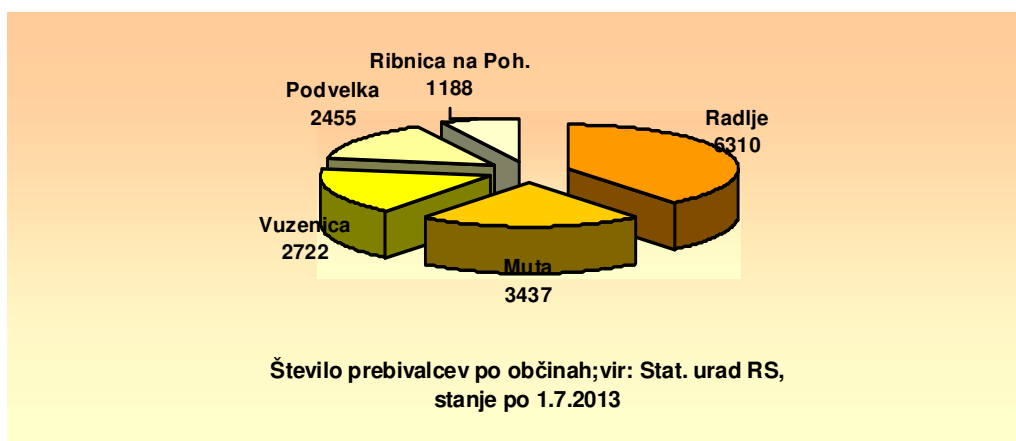
krajevna knjižnica v Ribnici na Pohorju

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2013

izposojevališče na Kapli – v osnovni šoli

Prebivalci po občinah na območju, za katero izvaja Knjižnica Radlje ob Dravi knjižničarsko dejavnost:

1.5 Predstavitev odgovornih oseb

- Direktorica Slavica Potnik;
- Svet zavoda (trije predstavniki ustanovitelja, trije predstavniki uporabnikov in trije predstavniki zavoda).

a. Direktor / direktorica zastopa, predstavlja in vodi poslovanje zavoda ter odgovarja za zakonitost in strokovnost dela zavoda. Direktor mora pri vodenju poslov ravnati z javnimi sredstvi s skrbnostjo vestnega gospodarja. Naloge direktorja so: organizira delo javnega zavoda, sprejema strateški načrt, program dela, akt o organizaciji dela po predhodnem mnenju reprezentativnih sindikatov v javnem zavodu, akt o sistemizaciji delovnih mest po predhodnem mnenju reprezentativnih sindikatov v javnem zavodu, sprejema kadrovski načrt, sprejema načrt nabav osnovnih sredstev in investicijskega vzdrževanja, sprejema druge akte, ki urejajo pomembna vprašanja v zvezi z delovanjem javnega zavoda, poroča ustanovitelju in svetu o zadevah, ki lahko pomembno vplivajo na delovanje javnega zavoda, pripravi letno poročilo, sklepa zavodsko kolektivno pogodbo, če jo zavod ima in druge naloge, določene s področnimi predpisi. Direktor zastopa zavod neomejeno, razen glede nakupa ter odtujitve nepremičnin, za kar je potrebno soglasje ustanovitelja.

b. Svet zavoda opravlja naslednje naloge: nadzira zakonitost dela in poslovanja javnega zavoda, spremlja, analizira in ocenjuje delovanje javnega zavoda, predlaga ustanovitelju revizijo poslovanja, ki jo lahko opravi tudi notranji revizor ustanovitelja, ocenjuje delo direktorja, daje soglasje k strateškemu načrtu, programu dela, finančnemu načrtu, sistemizaciji delovnih mest, organizaciji dela, kadrovskemu načrtu, načrtu nabav in k zavodski kolektivni pogodbi, ter nadzira njihovo izvajanje, daje soglasje k cenam, daje predhodno mnenje k imenovanju direktorja, imenuje in razrešuje direktorja, sklepa

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2013

pogodbo o zaposlitvi z direktorjem, opravlja druge naloge v skladu s predpisi s področja delovanja javnega zavoda.

Svet zavoda se je v letu 2013 sestal dvakrat na redni 11. in 12. seji. Na rednih sejah je 27. februarja 2013 potrdil letno poročilo zavoda za leto 2012 in 18. decembra 2013 potrdil program dela, finančni plan, poslovnik in cenik za leto 2014.

2 CILJI IN SPOROČILA

V osnovi je dejavnost knjižnice namenjena

- kulturni vzgoji in zadovoljevanju kulturnih potreb prebivalcev na svojem območju in tako omogoča odraslim, mladini in otrokom, da se s pomočjo najrazličnejšega gradiva in drugih oblik zapisov seznanjajo z dosežki preteklega in sedanjega človekovega znanja in kulture,
- izobraževanju in vzgoji,
- hitremu in kvalitetnemu informiranju ter
- organizaciji prostega časa.

Cilj knjižnice je čimbolj popolno in čimbolj neposredno posredovati informacije, znanje in kulturne dobrine, da bi:

- dopolnjevali šolsko znanje,
- se samoizpopolnjevali v znanju,
- večali vednost o življenjskih vprašanjih, ki pomagajo posamezniku pri njegovem uveljavljanju v družbi, družini in v krogu sodelavcev,
- se navajali na uporabo različnih medijev,
- poglobljali estetsko doživljanje,
- spodbujali domišljijo,
- predstavili svoje storitve drugim,
- doživljali kvalitetno sprostitev,
- se veselili igre in ustvarjalnosti v družbi svojih vrstnikov.

Za doseg vseh ciljev moramo

- **razvijati mrežo** knjižnic in izposojevališč na svojem območju, da bodo imeli prebivalci območja, za katerega delujemo, dostop do knjižničnega gradiva,
- **pridobivati knjižnično gradivo** in oblikovati knjižnično zbirko, ki bo v vsaki knjižnici ustrezna tako po strukturi, kot po aktualnosti in obsegu,
- **obdelati in pripraviti podatke o gradivu** v knjižnični zbirki tako, da bodo v največji meri v pomoč uporabnikom in strokovnim delavcem pri iskanju gradiva in informacij o njem,
- **poslovati z uporabniki** v času, ki je zanje najbolj ugoden in primerno obsežen glede na obisk,
- **poskrbeti za prostorske pogoje**, da bodo dovolj veliki za postavitev knjižničnega gradiva in komunikacijsko opremo, ki je nujna za dostop do informacij,
- **nabaviti komunikacijsko, računalniško in programsko opremo**, potrebno za obiskovalce knjižnice in razviti kvalitetno informacijsko službo,
- **razvijati dodatne dejavnosti**, ki nam jih nalaga Zakon o knjižničarstvu, katerih cilj je vzpodbujanje bralne kulture in vključitev čim več prebivalcev v uporabo storitev, ki jih zavod ponuja.

Naše delo je v veliki meri odvisno od naših uporabnikov, ki prihajajo v vse naše enote z različnimi potrebami, ki jih deloma lahko predvidimo, v celoti pa nikoli ne. Prav tako se naša ponudba spreminja in prilagaja v odvisnosti od sprememb v družbi. Od naše prilagodljivosti in sledenja spremembam je pogosto odvisna tudi naša uspešnost in učinkovitost.

Glede na omejitve pri sredstvih moramo natančno in skrbno izdelati načrt razvoja in porabe sredstev, ga vsako leto uskladiti z vsemi petimi občinami, saj je realizacija našega načrta v celoti odvisna od posluha posameznih lokalnih skupnosti.

POSEBNI DEL

3 PODATKI O IZVAJANJU KNJIŽNIČNE DEJAVNOSTI V LETU 2013

Knjižnica Radlje ob Dravi pri izvajanju knjižnične dejavnosti beleži, spremlja in analizira podatke ter na podlagi ugotovitev prilagaja, spreminja in posodablja posamezne aktivnosti. Hkrati so podatki v različnih primerjavah pomembni kazalci uspešnosti dela. Predvsem so podatki kvantitativni in brez podrobnejše predstavitve suhoparni ter enostranski. Vedno bolj se tako izvajalci kot uporabniki zavedamo potrebe po kvalitativnem vrednotenju učinka izvajanja knjižnične dejavnosti kot javne službe, kar pa je veliko težje merljivo, manj objektivno in metodološko še zelo nedorečeno.

V nadaljevanju poročila smo tako zajeli konkretno merljive rezultate našega dela v letu 2013: prirast in stanje knjižnične zbirke, obisk knjižnice in izposajo, obratovalni čas, članstvo, število, vrste in obisk kulturnih prireditev ter podatke o zastopanosti kadrov, razpoložljivosti prostorov in opreme.

4 LETNI PRIRAST KNJIŽNIČNEGA GRADIVA in KNJIŽNIČNA ZBIRKA

4.1 LETNI PRIRAST GRADIVA

V letu 2013 smo kupili skupno 2812 enot knjižničnega gradiva, v zameno pridobili 6 enot, v dar pa smo prejeli 342 enot. V letu 2012 smo kupili 3048 enote knjižničnega gradiva, v dar (vključno z zameno) pa smo prejeli 272 enot.

Nakup knjižničnega gradiva se je v letu 2013 zmanjšal za 7,7% v primerjavi z nakupom v prejšnjem letu, namenskih sredstev za nakup gradiva je bilo 6,8 % manj kot leto prej. Sredstva Ministrstva za kulturo so se znižala za 4,8 % v primerjavi z letom 2012. Občine so za nakup gradiva prispevale 9,5 % manj sredstev kot v letu 2012, v letu 2012 pa 13 % manj kot v letu 2011. Iz podatkov je razvidno, da lokalne skupnosti, ki že tako namenijo za gradivo malo sredstev, namenjajo sredstev iz leta v leto manj. Že sedaj nam je bilo težko približevanje minimalnemu standardu, v prihodnje bo ob nespremenjeni politiki občin to domala nemogoče. V letu 2013 smo iz lastnih prihodkov (od članarin in zamudnin) prispevali za nakup gradiva le 393 € sredstev in za omogočanje izposoje elektronskih knjig na portalu Biblos 1.830 €. Večino lastnih prihodkov smo namreč porabili za delovanje knjižnice. V letu 2013 je bila povprečna cena gradiva za slab procent (0,93 %) višja kot leto prej; znašala je 19,44 €, v letu 2012 pa 19,26 €.

Prirast gradiva v letu 2013 po oddelkih knjižnice:

		Nakup	Zamena	Dar	Skupaj
RADLJE	naslovi	1134	2	166	1297
	izvodi	1185	2	178	1365
MUTA	naslovi	505	2	51	558
	izvodi	508	2	55	565
VUZENICA	naslovi	459	0	22	481
	izvodi	462	0	22	484
PODVELKA	naslovi	377	1	43	420
	izvodi	379	1	44	424
RIBNICA	naslovi	278	1	43	322
	izvodi	278	1	43	322
SKUPAJ	naslovi	1755	6	249	1990
	izvodi	2812	6	342	3160

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2013

Prirast gradiva v letu 2013 - po vsebini

	Strokovno gradivo (naslovi)	% od vseh naslovov	Leposlovje (naslovi)	% od vseh naslovov	Za otroke in mladino (naslovi)	% od vseh naslovov	Vsi naslovi
Radlje	655	58	479	42	282	25	1.134
Muta	229	45	276	55	185	37	505
Vuzenica	169	37	290	63	184	40	459
Podvelka	155	41	222	59	169	45	377
Ribnica	95	34	183	66	115	41	278
Skupaj	1.044	59	711	41	588	34	1.755

Nakup 2013	Izvodi	Naslovi	% strokovne literature	% leposlovja	% mlad. literature	% literature za odrasle
Knjižnica Radlje ob Dravi	2.812	1.755	59	41	34	66

Prirast 2013	Izvodi	Naslovi	% strokovne literature	% leposlovja	% mlad. literature	% literature za odrasle
Knjižnica Radlje ob Dravi	3.160	1.990	60	40	32	68

Kljub nižjim sredstvom in manjšemu nakupu gradiva tako nakup kot celoten prirast knjižničnega gradiva po strukturi (vsebini) ne odstopa bistveno od priporočenih meril. 12. člen Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe namreč predvideva, da letni prirast knjižničnega gradiva sestavlja: 60% naslovov strokovnega in 40 % naslovov leposlovnega gradiva, ob čemer se upošteva, da je otrokom in mladini namenjeno 30% naslovov gradiva v okviru letnega prirasta. Pravilnik dopušča do 2 % odstopanja. V knjižnici kot celoti torej nakup gradiva za mlade od priporočil odstopa za 4 %, prirast pa za še dopuščena 2 %, medtem ko je struktura strokovnih in leposlovnih naslovov gradiva povsem v mejah priporočil. Doseganje priporočenih razmerij na nivoju celotne knjižnične zbirke je tudi cilj nabavne politike, ki pa od priporočil odstopa pri oblikovanju in dopolnjevanju knjižničnih zbirk po posameznih oddelkih knjižnice.

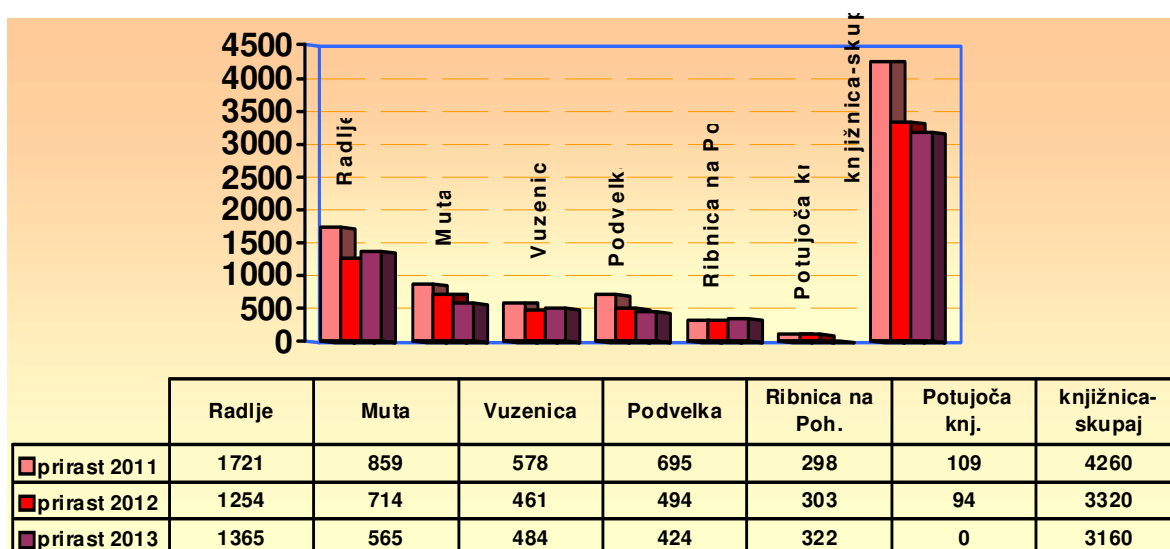
Razlogi za večja odstopanja v krajevnih knjižnicah, s katerimi je seznanjeno tako Ministrstvo za kulturo kot strokovna služba Center za razvoj knjižnic preko letnih poročil, izhajajo predvsem iz prepoznanih potreb v okolju, kjer knjižnica deluje in čim bolj racionalne in smotrne uporabe namenskih sredstev za nakup gradiva. S spremljanjem potreb v okolju in zagotavljanjem ustrezne knjižnične zbirke glede na ugotovitve, ne glede na določena priporočila, ustrezno izpolnimo našo osnovno nalogo po Zakonu o knjižničarstvu in Odloku o ustanovitvi. V krajevnih knjižnicah Knjižnice Radlje ob Dravi je zato manj nakupa strokovne literature in več nakupa leposlovja, več nakupa gradiva za otroke in mlade ter manj nakupa neknjižnega gradiva ter periodike – revij in časopisov, saj niso povsod izpolnjeni pogoji niti za hranjenje tovrstnega gradiva, niti za uporabo tega gradiva v knjižnici. Gradivo za otroke ter mladino in leposlovje pa sta v povprečju cenejši od strokovnega gradiva za odrasle.

Nakup gradiva je torej v letu 2013 za 7,7 % nižji, kot v letu prej: 175 enot gradiva na 1000 preb., v letu 2012 pa 188 enot na 1000 preb., celoten prirast gradiva pa za 4,8 % nižji: v letu 2013 196 enot gradiva na 1000 preb., v letu 2012 pa 205 enot na 1000 preb. **V letu 2013 (kot tudi v letu 2012) nismo**

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2013

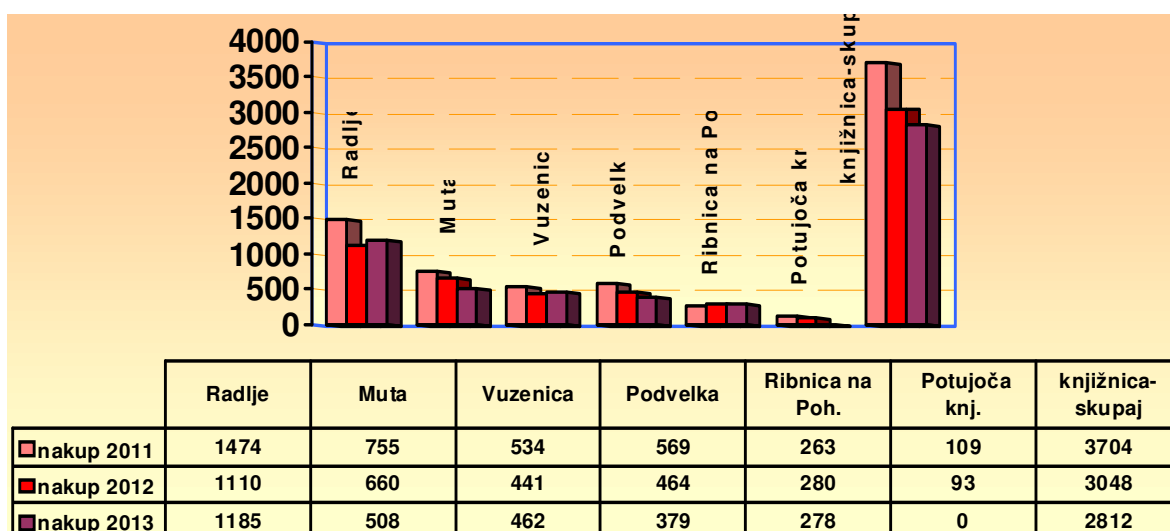
dosegli predpisanega minimalnega prirasta gradiva, kot ga predvideva Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (222 enot gradiva na 1000 prebivalcev + periodika). Po priporočilih standardov za splošne knjižnice, ki veljajo v obdobju 2005 do 2015 pa bi v knjižnicah Muta, Podvelka in Ribnica na Pohorju morali letno povečati zbirko za vsaj 400 izvodov knjig na 1000 prebivalcev in najmanj 40 izvodov neknjižnega gradiva na 1000 preb., ker v teh krajevni knjižnicah zbirke niso ustrezne po vsebinski sestavi, aktualnosti in obsegu.

Iz grafa je razviden celoten prirast gradiva (nakup in dar) po oddelkih knjižnice in sicer za pretekla tri leta: 2011, 2012 in 2013:

■ prirast 2011 ■ prirast 2012 ■ prirast 2013

Iz spodnjega prikaza je razviden nakup knjižničnega gradiva v zadnjih treh letih.

■ nakup 2011 ■ nakup 2012 ■ nakup 2013

Glede na finančno in siceršnjo situacijo razumemo nižanje sredstev za nakup gradiva. Kljub temu pa smo dolžni občine ustanoviteljice opozarjati, da je večanje sredstev za nakup gradiva nujno in še bolj potrebno v časih, ko uporabniki bolj kot kdaj prej potrebujejo brezplačne javne storitve, ki jim zagotavljajo pomoč pri šolanju, iskanju zaposlitve, dostop do informacij in nasploh izboljšanje kvalitete življenja. Le aktualna in zadostna ponudba gradiva je pogoj za dobro izvajanje knjižnične javne službe.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2013

Pri prirastu gradiva nismo beležili in upoštevali elektronskih publikacij, ki smo jih omogočali članom na portalu Biblos od 1.7. do 31.12.2013. Tega gradiva je sicer bilo 525 enot – naslovov, je pa bilo povpraševanje tako majhno (52 izposoj v 6 mesecih), da smatramo to kot preizkus potreb in se v naslednjem letu za sodelovanje z Biblosom še ne bomo odločili, predvsem tudi zaradi pogojev, ki so zaenkrat (ob upoštevanju interesa ter potreb uporabnikov) še zelo neugodni.

4.2 KNJIŽNIČNA ZBIRKA

Knjižnična zbirka se oblikuje po strokovnih smernicah. Ustrezati bi morala tako po obsegu (3,7 enote gradiva na prebivalca), po strukturi, oziroma vsebini kot tudi po aktualnosti. Prirast gradiva je najpomembnejši dejavnik za učinkovito aktualizacijo zbirke ter oblikovanje zbirke po strukturi. Prav tako pa ima pomembno vlogo pri oblikovanju zbirke odpis gradiva.

Knjižnične zbirke v posameznih krajevnih knjižnicah, stanje 31.12.2013:

	število enot v zbirki	število enot na prebivalca
Knjižnica Radlje ob Dravi	35.510	5,63
Knjižnica Muta	13.371	3,89
Knjižnica Vuzenica	11.276	4,14
Knjižnica Podvelka	8.442	3,44
Knjižnica Ribnica na Pohorju	3.654	3,08
Potujoča knjižnica	4.730	
Zbirka skupaj	76.983	4,78

Kot je razvidno iz tabele ima Knjižnica Radlje ob Dravi kot celota po obsegu povsem ustrezno zbirko, saj Pravilnik o pogojih za delovanje knjižnice kot javne službe določa, da: »Splošna knjižnica ima ustrezen obseg gradiva, če ima v osrednji, krajevnih in potujočih knjižnicah skupaj najmanj 3,7 enote gradiva na prebivalca svojega območja ...«, vendar na našem območju kljub učinkoviti medoddelčni izposoji, dobremu delovanju mreže in kroženju gradiva med knjižnicami, ne moremo dovolj učinkovito zadovoljiti potreb uporabnikov po aktualnem leposlovnem in strokovnem gradivu. Pravilnik je veljaven od leta 2003, komunikacijske poti pa so se v tem času tako skrajšale, da njegova določila ne zadoščajo več dejanskim potrebam in stanju na terenu. Zaradi tega zagovarjamo, da bi morala vsaka krajevna knjižnica v svoji zbirki imeti vsaj 4 kose gradiva na prebivalca in dodatno neknjižno zbirko ter zbirko revij in časopisov (kot to določajo Standardi za splošne knjižnice 2005-2015), da bi bila v svojem okolju aktualna in učinkovita. V oblikovanju posameznih zbirk tako sledimo svojim prepričanjem, ki izhajajo iz poznavanja okolja in gradimo zbirke počasneje, kot bi si želeli mi in naši uporabniki. V skladu z našimi načrti tudi odpisujemo manj gradiva, sploh v knjižnicah, kjer je prirast gradiva manjši in tam, kjer imajo knjige še dovolj prostora na knjižnih policah. Zbirka je zaradi tega manj aktualna, je pa zato pestrejša in številčnejša. Nekatere knjižnice, kot na primer knjižnica v Vuzenici pa zaradi prostorske situacije zahtevajo reden in številnejši odpis gradiva.

Pri odpisu gradiva se ravnamo po strokovnih navodilih, ki jih je izdala strokovna služba NUK-a, po lastnih merilih in po statističnih podatkih o aktualnosti gradiva.

Vsaki pet let je v splošnih knjižnicah potrebno izvesti inventuro knjižničnega gradiva. Opravili smo jo v letu 2011 za celotno knjižnico. Inventurni primanjkljaj je bil 0,43 %, torej nižji od 1 %, zato smatramo, da je stanje na tem področju še dovolj dobro. Naslednjo inventuro celotne knjižnične zbirke načrtujemo v letu 2016.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2013

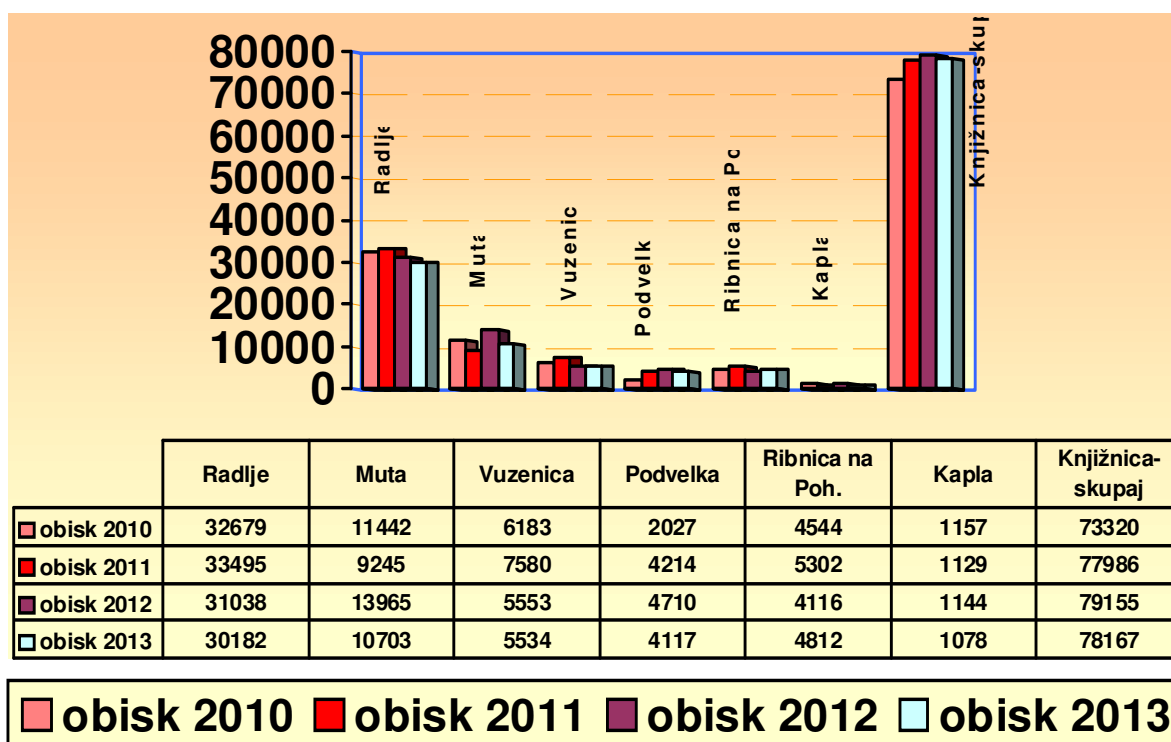
5 OBISK, IZPOSOJA, OBRATOVALNI ČAS in ČLANSTVO

5.1 OBISK in IZPOSOJA v letu 2013

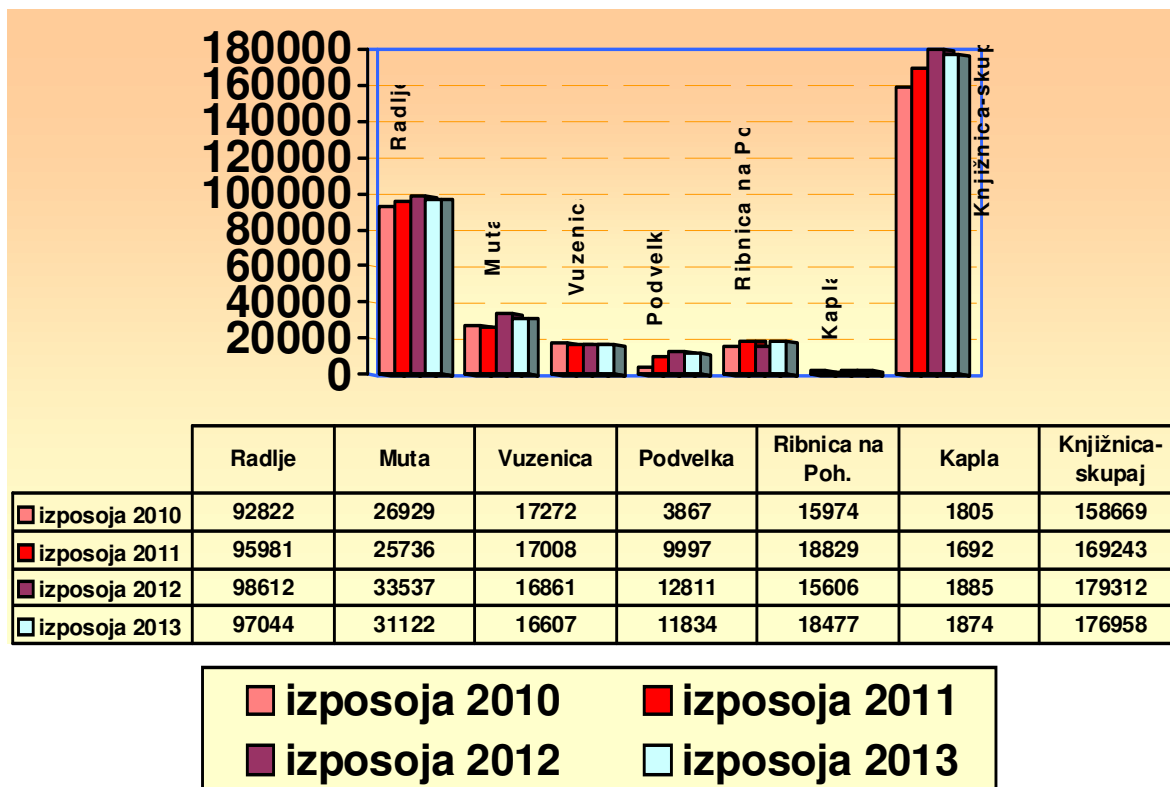
Knjižnico Radlje in njene enote je v letu 2013 obiskalo **78.167 uporabnikov**; kar je za dober odstotek manj kot v letu 2012, ko je bilo obiska **79.155**, primerjalni indeks znaša 99. Podatek o obisku vključuje tako obiske knjižnice zaradi izposoje gradiva in uporabe storitev knjižnice kot zaradi obiska dejavnosti in prireditev. Zgolj zaradi izposoje gradiva na dom in uporabe gradiva v knjižnici je bilo obiskov v vseh oddelkih knjižnice v letu 2013 **56.426**, v letu 2012 pa **60.526**. Obisk z namenom izposoje gradiva se je v primerjavi s prejšnjim letom torej zmanjšal za 6,8 %, medtem ko se je povečal obisk z namenom udeležbe dejavnosti in prireditev za 16,7 %.

V letu 2013 smo izposodili **176.958 enot gradiva**, v letu 2012 pa **179.312 enot**, indeks zmanjšanja je 99. Izposoja zajema vso gradivo, ki smo ga izposodili v knjižnici in na dom. V izposoji nismo zajeli podatkov o izposojenih elektronskih publikacijah portala Biblos, ker je bila ta izposoja zanemarljiva: 52 izposojenih enot v pol leta in smatramo omogočanje elektronskih publikacij v lanski polovici leta zgolj kot preizkus interesa uporabnikov. Interes se bo moral še močno povečati, da bo odločitev za omogočanje elektronskih publikacij v našem okolju z vidika stroškov opravičljiva.

Obisk in izposoja v Knjižnici Radlje ob Dravi nazorno prikazujeta spodnja grafa:

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2013

Obisk z namenom izposoje gradiva in uporabe knjižničnih storitev se je v primerjavi z letom 2012 povečal le v enoti Ribnica na Pohorju in sicer za kar 17 %. V Vuzenici je ostal enak, v ostalih knjižnicah pa se je zmanjšal: za 3 % v osrednji knjižnici Radlje, za 6 % na Kapli, za 13 % v Podvelki in za 23 % na Muti. Nihanja tako pri ugotavljanju obiska kot tudi izposoje so že nekakšna stalnica. Povzročajo jih pogosto tudi lokalni dogodki, ki se v majhnih skupnostih, kjer knjižnica deluje tudi močnejše izražajo. Zaradi tega pripravljamo tudi v poročilu večleten pregled, ki podaja realnejšo sliko. V Podvelki je nekoliko močnejši upad in umiritev po začetnem navdušenem obiskovanju nove, sodobno opremljene knjižnice pričakovana, na Muti pa je močnejše upadel po lanskem še večjem porastu. V prihodnjih letih lahko ob nespremenjeni ponudbi in vedno manjšemu dotoku aktualnega gradiva pričakujemo nižji obisk po vseh enotah knjižnice. Takšen trend se pojavlja v primerljivih splošnih knjižnicah.

Izposoja gradiva se je občutno, za kar 18 %, povišala v knjižnici Ribnica na Pohorju, v knjižnici Kapla znižala za 1 %, v Radljah in v Vuzenici znižala za 2 %, na Muti za 7 % in v Podvelki za 8 %. V Ribnici na Pohorju je bilo pričakovati močnejše zvišanje po lanskoletnem občutnejšem znižanju, z upoštevanjem, da je povišanje izposoje gradiva lahko le odraz ustreznosti nabavne strategije in prožnosti knjižnične mreže. Ponudba knjižnice se namreč ni spremenila, prirast gradiva pa je bil v oddelku Ribnica le nekoliko višji. V ostalih oddelkih pa v tem letu nihanja niso bila tako močna, kot beležimo včasih.

Že zaskrbljujoče je dejstvo, da so knjižnične zbirke v oddelkih Knjižnice Radlje ob Dravi vedno manj aktualne in vsebinsko manj ustrezne, saj večletni dezadostni nakupi aktualnega gradiva pustijo dolgoročne posledice, ki se odražajo še več let. Tudi pri tej kategoriji, ki jo merimo kot odraz naše uspešnosti in učinkovitosti, lahko v prihodnjih letih pričakujemo še nižje vrednosti in vztrajno slabenje zbirke po vseh treh kriterijih.

Obisk in izposoja sta se torej zmanjšala v knjižnici kot celoti, po oddelkih pa različno. Občutneje se je zmanjšal obisk, tudi nihanja so pri obisku večja. Izposoja gradiva se ni zmanjšala tako zelo kot obisk, tudi nihanja so manjša. Predvidevamo, da so večja nihanja tudi odraz lokalnih dogajanj, ki se v manjših

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2013

skupnostih močnejše izražajo. **Opazamo, da se interes za obisk knjižnice ohranja kljub nespremenjeni ponudbi knjižnice in manjši nabavi aktualnega gradiva, iz česar bi lahko sklepali, da je zaradi socialnih in ekonomskih okoliščin potreba po brezplačni javni storitvi povečana.**

5.2 OBRATOVALNI ČAS knjižnice v letu 2013

Knjižnica Radlje ob Dravi je bila za uporabnike **odprta skupno 3.912 ur**. Čas tedenske odprtosti se v letu 2013 ni spremenil. Zadnji spremembi sta bili uvedeni 1.5.2011, ko se je povečal odpiralni čas v knjižnici Podvelka z 2 na 6 ur, v knjižnici Vuzenica s 6 na 8 ur in v knjižnici Ribnica na Pohorju s 3,5 na 6 ur ter 1.1.2012, ko se je v osrednji knjižnici v Radljah povečal tedensko za 4 ure. V letu 2013 smo spremenili počitniški odpiralni čas. Tako so bile posamezne krajevne knjižnice manj odprte, osrednja pa tedensko več ur. Za spremembo smo se odločili po večletnem spremljanju obiska v posameznih oddelkih knjižnice v počitniškem času.

Čas odprtosti posameznega oddelka knjižnice in število izposojenih enot ter število obiskovalcev v časovni enoti so pomembni kazalci obremenjenosti oddelkov. V knjižnici Vuzenica in Ribnica na Pohorju je bilo po podatkih iz preteklih let razvidno, da je povečanje odpiralnega časa nujno. Kljub temu, da se število redno zaposlenih ni povečalo, smo z notranjo reorganizacijo dela in s skrbnim načrtovanjem odprtosti uspeli povečati odpiralni čas. Odpiralni čas je poleg ostalih osnovnih pogojev kot sta lokacija in ustreznost prostora za knjižnično dejavnost, ključni pogoj za dostopnost do knjižničnih storitev. Zato bi bilo potrebno v prihodnosti stremeti po povečanju odpiralnih časov v vseh krajevnih knjižnicah, sploh tistih, ki že imajo ustrezne prostorske pogoje. Brez dodatnih kadrov pa je odpiralne čase vedno težje povečati, sploh na dodatne dneve, ker v vseh enotah knjižnice za izposajo skrbi 4,4625 zaposlenih strokovnih delavk (po deležih zaposlitve), oziroma 5 oseb, ki niso vse zaposlene za polni delovni čas.

Stanje odprtosti, izposoje in obiska v letu 2013 po oddelkih knjižnice je razvidno iz spodnje tabele:

	Radlje	Muta	Vuzenica	Podvelka	Ribnica na Pohorju	Kapla	Knjižnica skupaj
Odprto letno v urah	2376	543	357	270	273	93	3.912
Izposoja na uro	41	57	47	44	68	20	45
Obiskovalcev na uro	13	20	16	15	18	12	14

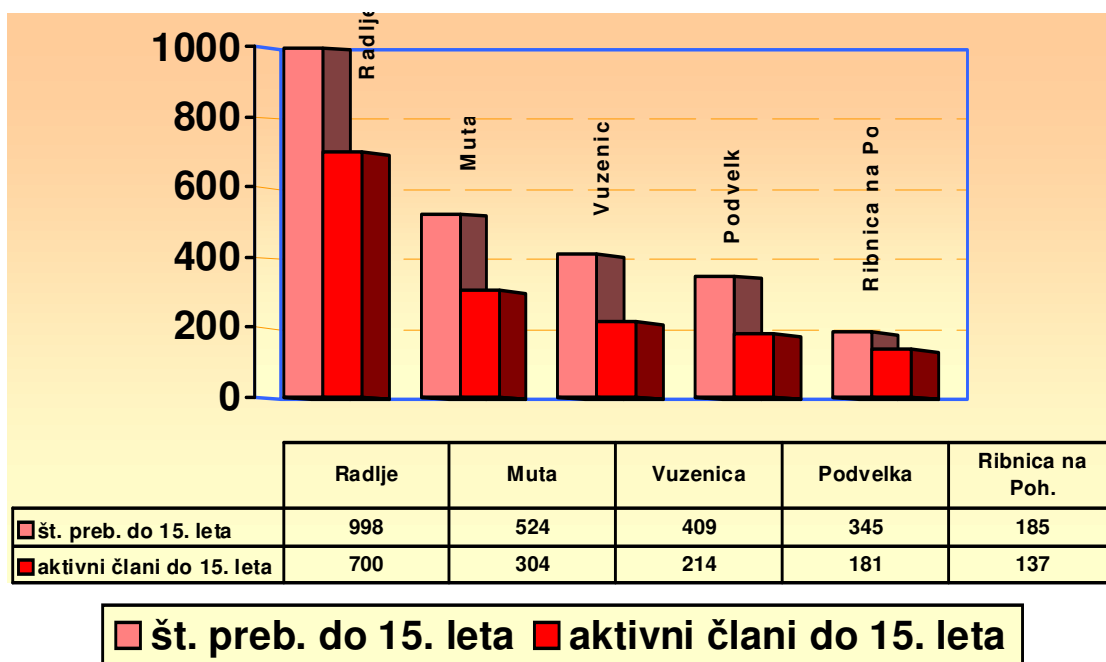
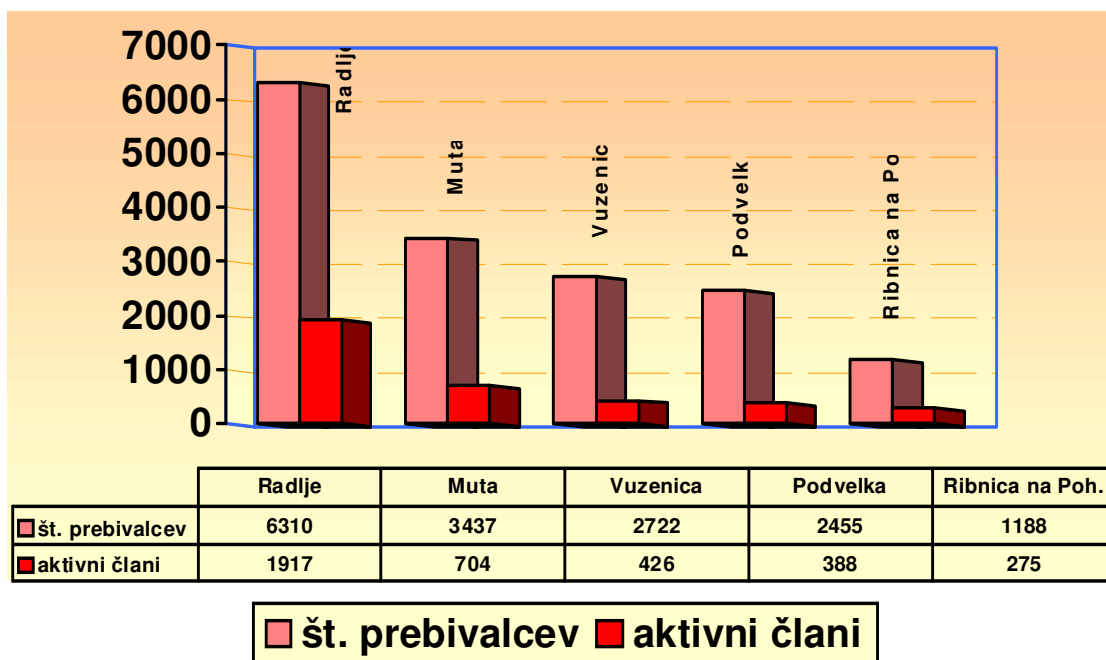
5.3 ČLANSTVO

V letu 2013 smo pridobili 221 novih članov, aktivnih je bilo 2863 članov. Vpis novih članov se je v primerjavi z lanskim letom zvišal za 13 %, število aktivnih članov glede na leto 2012 pa se je znižalo za 3 %. Po oddelkih knjižnice je situacija različna. Aktivnost članov je upadla v knjižnici Radlje (2 %) in Muta (1,5 %), v Podvelki in Vuzenici ostala z rahlim povečanjem domala enaka, v Ribnici na Pohorju pa se je povečala za 2 %. Vpis novih članov se je povečal v Radljah, na Muti in v Vuzenici, v ostalih oddelkih pa se je nekoliko zmanjšal v primerjavi z letom 2012. Največjo in pogosto odločilno oviro pri vpisu predstavlja potencialnim članom nepreglednost nad izposojenim gradivom, če je v družini včlanjenih več članov ter posledično večja verjetnost, da prihaja do zamujanja pri vračilu gradiva in s

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2013

tem povezanih stroškov. V knjižnici pa lahko le v primeru, da si vsak posamezni član izposoja s svojo izkaznico, beležimo realne podatke o članih in njihovi aktivnosti.

Stanje aktivnih članov po naših občinah v letu 2013:

Standardi za knjižnice predvidevajo, da naj bi imele knjižnice na svojih območjih včlanjenih in aktivnih vsaj 40% prebivalstva in vsaj 60% mladine do 15. leta.

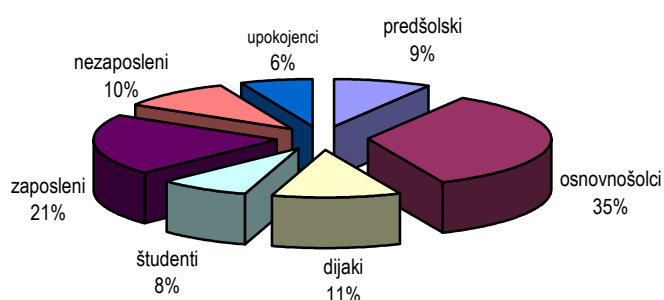
V Knjižnico Radlje ob Dravi je včlanjenih 17,77 % prebivalstva. Podatki izkazujejo, da je največ aktivnih članov na prebivalca v občini Radlje (30 %), najmanj pa v občinah Podvelka in Ribnica na Pohorju (dobrih 15 %). Kljub izkazanim podatkom knjižnično ponudbo uporablja več prebivalcev, ki se iz že navedenih razlogov ne včlanijo v knjižnico. Aktivnost članov in nove vpise lahko povečamo z uvedbo

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2013

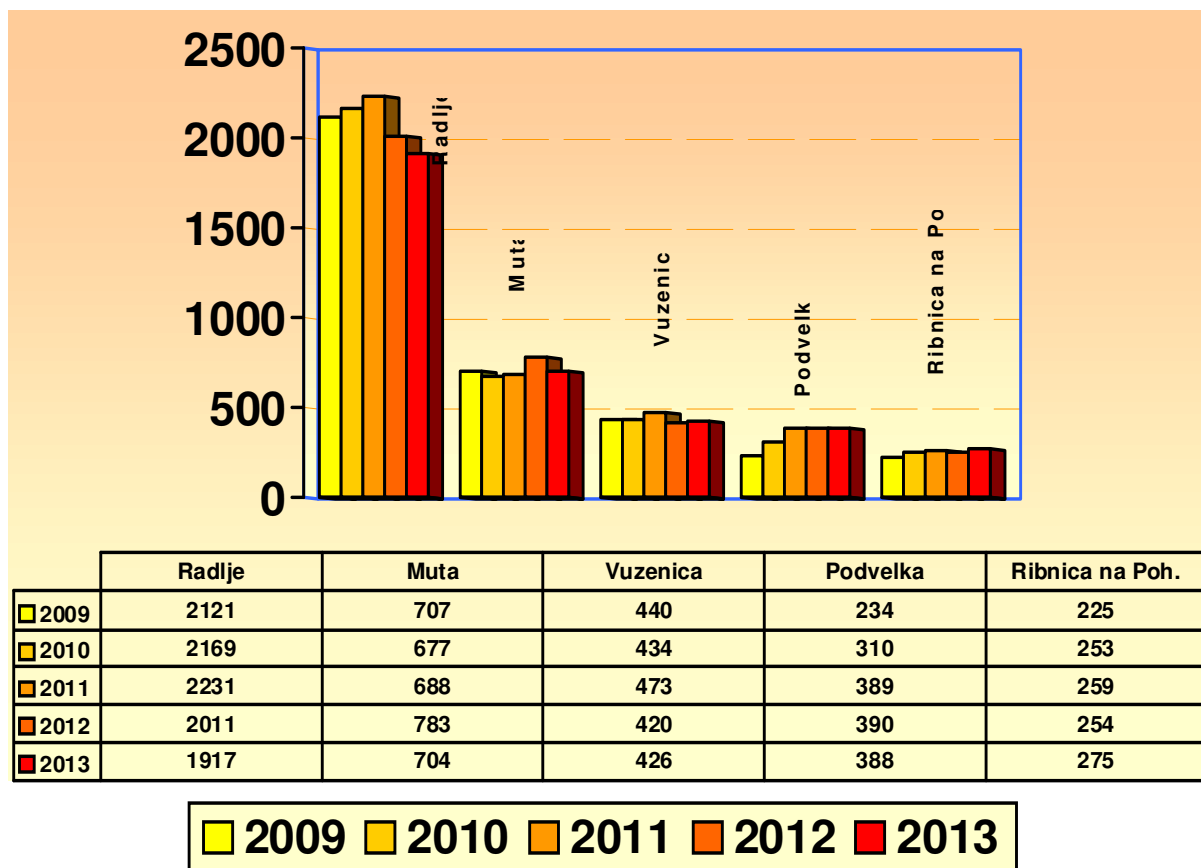
priredivitev in dejavnosti, ki privabijo v knjižnico populacije, ki sicer knjižnične ponudbe ne uporabljajo. Za razvijanje in izvajanje le teh pa nam primanjuje tako kadra kot sredstev.

Pri otrocih in mladih do 15. leta starosti je slika drugačna. V Radljah in v Ribnici na Pohorju je včlanjenih 70 % in več mladih, v ostalih občinah pa nad 50 %. Ker je to populacija, ki je po zakonskih določbah oproščena članarine, je večja aktivnost te populacije najverjetneje povezana z manjšo aktivnostjo drugih članov. Pri merilih o aktivnem članstvu in odstotku včlanjenega prebivalstva med člane knjižnice je zanemarljivo pomembno dejstvo, ki ga standardi in predpisi ne upoštevajo, to je specifičnost okolja. V naših občinah je malo strnjениh naselij, torej je razseljenost prebivalstva velika. Prav tako standardi ne upoštevajo strukture potencialnih članov, ki je v večjih mestih popolnoma drugačna, kot na podeželju, merila pa ostajajo za vsa okolja enaka.

Struktura aktivnih članov v letu 2013 je razvidna iz spodnjega prikaza:

Gibanje števila aktivnih članov v zadnjih petih letih po oddelkih knjižnice Radlje:

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2013

Iz podrobnejših analiz podatkov o obiskih knjižnice in aktivnosti članov po posameznih oddelkih je razvidno, da je naša **mreža dobro organizirana** in da kljub pomanjkanju aktualnega gradiva le-to po zaslugi knjižničarjev učinkovito kroži med oddelki. **Učinkovitost in dobro delovanje knjižnične mreže** se izkazuje z dejstvom, da so uporabniki v veliki meri aktivni tudi v ostalih oddelkih knjižnice, ne samo v tistem, v katerem so vpisani. Če seštejemo aktivne člane v posameznih oddelkih dobimo za 25 % višjo število aktivnih članov, kot če beležimo število aktivnih članov knjižnice kot celote.

Znesek za letno članarino v Knjižnici Radlje ob Dravi je eden najnižjih v Sloveniji in je v letu 2013 znašal 5 € za študente ter upokojene in 8 € za zaposlene, pomeni pa možnost za neomejeno izposojlo gradiva tako v knjižnici kot na dom. Višine članarine, kot tudi zamudnine za nepravočasno vrnjeno gradivo že nekaj let nismo povečali ali spreminjali. Še vedno so nekateri člani mnenja, da je znesek za letno članarino previsok, vedno pogosteje pa so člani mnenja, da bi knjižnico obiskovali tudi, če bi bila članarina višja, saj člani ovrednotijo koristi in ugodnosti v primerjavi z vložkom. Ob tem je smiselno poudariti, da je povprečna cena kosa gradiva 20 € in da plačujejo članarino le študenti, upokojnenci in zaposleni.

Kljub zmanjšani aktivnosti članov lahko zaradi povišanega vpisa novih članov in ne bistveno zmanjšane izposoje gradiva potrdimo opažanja, ki smo jih navedli že pri analizi podatkov o obisku in izposoji knjižnice in sicer, da se interes za obisk knjižnice vsaj ohranja. **Ker knjižnica nima pogojev (finančna sredstva, kadri, prostori, oprema), da bi ponudbo razvijala in posodabljala ter v zadnjih letih vse manj sredstev za nakup dovolj aktualnega gradiva, je interes za obisk in uporabo knjižničnih storitev izjemno težko obdržati.** Smatramo, da je interes ohranjen predvsem zaradi potrebe po brezplačni knjižnični storitvi v danih socialnih in ekonomskih okoliščinah.

6 KULTURNE IN DRUGE DEJAVNOSTI

V letu 2013 smo imeli v naših knjižnicah 245 prireditev za otroke ter 134 za odrasle, v letu 2012 pa **224 in 149**. Primerjalno se je število prireditev povečalo za 1,6 %.

Vseh prireditev se je udeležilo 10.417 otrok in mladine in 11.324 odraslih, leto poprej pa **8.448 in 10.181**. Skupno je v letu 2013 prireditve obiskalo **21.741 otrok, mladine in odraslih**. V primerjavi z letom 2012 se je v letu 2013 obisk prireditev povečal za 16,7 %.

Cilj knjižnice ni povečevanje števila prireditev, kar niti ne moremo uresničevati ob nespremenjenih kadrovskih in materialnih možnostih. Knjižnica stremi h kvalitetni pripravi in izvedbi tistih dejavnosti, ki so v naših okoljih dobrodošle za ciljne populacije, katerim so namenjene. Prednost dajemo dejavnostim, s katerimi spodbujamo k branju in razvoju bralnih sposobnosti. Seveda pa se trudimo izbrati takšne prireditve in oblike dejavnosti, ki so v našem okolju potrebnejše.

Prireditve v knjižnici Radlje ob Dravi v letu 2011, 2012 in 2013 po vrstah, namembnosti in številu obiskovalcev:

PRIREDITEV	ŠT. PRIRED. 2011	ŠT. PRIRED. 2012	ŠT. PRIRED. 2013	OBISK PRIRED. 2011	OBISK PRIRED. 2012	OBISK PRIRED. 2013
Obisk, odprtja, ogledi razstav	36	75	77	10165	12725	15100
Ure pravljic	79	87	55	1612	1891	866
Videoure	15	10	6	290	210	94
Srečanje z ustvarjalci, predstave, animacije	3	3	60	301	425	2408
Vrtec, OŠ na obisku	65	63	56	1471	1333	1228
Knjižna uganka	42	24	24	630	321	265

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2013

Projekt Rastem s knjigo za OŠ in SŠ	10	4	10	268	100	345
Projekt za osnovnošolce :čajanke s knjigo	5	5	5	230	169	181
Ustvarjalne delavnice in srečanja	34	31	35	457	354	450
Bralno-pogovorna srečanja	20	13	14	174	136	149
Predstavitve knjig, literarni večeri za odrasle	3	9	9	109	280	232
Predstavitve, predavanja	5	8	2	114	147	27
Tečajji, izobraževanja v okviru vseživljenjskega učenja	50	36	22	673	399	276
Potopisi	7	5	4	347	139	120
Druge prireditve in dejavnosti	1	0	0	180	0	0
SKUPAJ	375	373	379	17021	18629	21741

Dejavnosti, ki jih izvajamo in razvijamo z namenom SPODBUJANJA BRANJA:

1) V sodelovanju z Osnovno šolo Muta izvajamo **čajanke s knjigo**, v kateri sodeluje skupina učencev in mentorica. Branju knjige na določeno temo sledi pogovor o temi s povabljenim gostom. Osnovnošolcem je tak način všeč, nam pa tudi, saj nam daje možnost razvijanja dobrih odnosov na področju organizacije dejavnosti, ki so v dobro širši skupnosti.

2) Za osnovnošolce in dijake srednje šole pripravljamo projekt **Rastem s knjigo**, ki je sicer spodbujen s strani Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport, glavno delo pa opravimo splošne knjižnice – v sodelovanju z osnovnimi šolami in srednjo šolo na našem območju. Sedmošolci z vseh osnovnih šol na našem območju in dijaki prvih letnikov srednje šole na Muti nas obiščejo v dogovorjenem terminu in pri nas preživijo vsaj dve uri. Program, ki ga izvedemo zajema tako spodbude za branje, odgovarjanje na anketo, seznanjanje z osnovnim znanjem o organiziranosti knjižnic, poslovnikom in pogojih članstva ter osnove informacijskega opismenjevanja s poudarkom na samostojnem iskanju gradiva po računalniškem katalogu in dostopanju do knjižnice od doma.

3) V jeseni 2010 smo začeli izvajati **bralno značko za odrasle Korošci pa bukve beremo**. Pod skupnim nazivom in pod podobnimi pogoji izvajamo bralno značko vse koroške splošne knjižnice. Odziv in prijava sta bila v prvih treh letih zelo dobra. Zagotovo je ta projekt skrbi za bralno kulturo v našem okolju projekt s prihodnostjo. Na začetku in na koncu trajanja branja za bralno značko povabimo pisatelja, v letu 2013 smo bralno značko zaključili z Vlasto Nussdorfer, začeli pa z Aksinjo Kermauner.

4) **Projekt približevanja knjige in knjižnice starejšim in invalidnim osebam**. V ta namen označujemo gradivo z večjim tiskom z dobro vidno nalepko, posodabljammo zbirko zvočnih knjig, nudimo lupe za uporabo v knjižnici. V knjižnico tudi vztrajno vabimo starejše in invalide v povezavi z društvom Drava, pri dogovarjanju za obiske nas ovira dejstvo, da v nekaterih knjižnicah za gibalno ovirane nismo dostopni, saj nimamo možnosti dostopa z dvigalom ali klančino.

5) V okviru približevanja knjige starejšim izvajamo **bralno-pogovorna srečanja** v povezavi z domom za starejše občane Hmelina in v sodelovanju z društvu upokojencev in invalidov. V letu 2013 smo uspešno sodelovali z društvom upokojencev Muta, ki so si takšne dejavnosti želeli. Da je dejavnost približana udeležencem, jo izvajamo v njihovem okolju, torej v domu Hmelina in v prostorih društev.

6) Tudi v letu 2013 smo **označili nagrajene knjige slovenskih avtorjev**, kar je dodatna informacija, ki pomaga pri izboru gradiva in spodbuda za branje slovenskih avtorjev.

7) Na spletni stani urejamo rubriko **Knjižničarji priporočamo**. V tej rubriki se nahajajo krajše vsebine in priporočila predvsem leposlovnega gradiva. Priporočila bomo v drugačni obliki v prihodnje še razširili.

8) **Pravljичne ure** ob knjigah smo izvajali predvsem v knjižnicah, pa tudi po vrtcih. V vseh oddelkih Knjižnice Radlje ob Dravi od oktobra do junija pripovedujemo redno pravljico, ki se zaključí z

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2013

ustvarjalno delavnico. Pravljične ure so dobro obiskane in sprejete po vseh knjižnicah v mreži. Z lutkovno predstavo smo obeležili tudi mednarodni dan knjig za otroke v aprilu, dan slovenske izvirne slikanice v oktobru in praznični december. Udeleženci programa javnih del sta ob sodelovanju ostalih strokovnih delavk pripravili dramatizaciji, ki sta ju predstavili po vseh vrtcih na območju občin ustanoviteljic. Odigrali sta po 18 do 22 predstav in navdušili otroke in vzgojiteljice. Vsi vrtci so sprejeli takšno sodelovanje kot dobrodošlo in si ga zaželeli tudi v prihodnje.

9) Mesečno smo pripravljali **tematske razstave** v dveh sklopih. Prvi se nanaša na spominske dneve ali pomembne dogodke v tekočem mesecu, drugi pa na slovenske avtorje, ki so se rodili v tekočem mesecu. Tematska razstava sporoča, pojasni in opozori na dogodke, dopolnjena s knjigami pa seveda ponudi v branje več o temi. Ob uvedbi rednih mesečnih tematskih razstav smo ohranili prejšnjo prakso tematskih razstav, tako še vedno razstavljamo na pomembnejše sezonske teme in izpostavljammo gradivo, ki je v določenem obdobju bolj iskano. Prav tako pripravljamo razstave ob praznikih, ki so povezani s knjigo (slovenska izvirna slikanica, mednarodni dan otroških knjig, kulturni dan, dan reformacije, slovenski dnevi knjige).

Druge dejavnosti, ki jih izvajamo in razvijamo z namenom približevanja knjižnične ponudbe različnim ciljnim skupinam, uporabe knjižničnega gradiva ter izboljšanje kvalitete življenja:

V knjižničnih prostorih organiziramo različne razstave na pobudo lokalnih društev in posameznikov, ki jim naši pogoji ustrezajo. Ponavadi organiziramo tudi odprta razstav. Razstave so dobro obiskane in v osrednji knjižnici je razstavni prostor vse leto zaseden, v ostalih enotah pa so pogoji nekoliko manj ustrezni in primerni za manjše razstave. Razstavljalcem je kljub slabšim pogojem (prostor, osvetlitev) razstavljanje v knjižničnih prostorih zanimivo, ker so razstave vedno na ogled v času odprtosti knjižnice ter je obisk razstav prost. Pri odločanju dajemo prednost lokalnim društvom ter posameznikom in razstavam, ki so tematsko vezane na knjigo, branje in podobno.

Predvsem z namenom izboljšanja kvalitete življenja, spodbujanja vseživljenjskega učenja in s tem povezane uporabe različnega knjižničnega gradiva, organiziramo tudi potopisna predavanja, ustvarjalne delavnice in srečanja, predstavitve strokovnih knjig ter razne tečaje in delavnice. Pri tem vključujemo knjige kot vir informacij ali kot sredstvo za učinkovit način sproščanja ter razvedrila.

Z vsako prireditvijo in dejavnostjo želimo poudariti pomen branja in iskanja informacij ter spodbujati k uporabi knjig kot referenčnih virov. **Na tak način želimo po svojih močeh prispevati k uresničitvi nacionalnih prizadevanj za dvig bralne kulture in vsakovrstne pismenosti.**

SREDSTVA za izvedbo prireditev: večina sredstev je vezanih na materialne stroške za pripravo prireditev ter na sredstva za samo storitev izvedbe. Za izvedbo prireditev smo porabili za 32 % manj sredstev kot v letu 2012. Dejavnosti, ki smo jih izvedli v maju in juniju 2013 smo prijavili v sklopu dejavnosti TVU (Tedna vseživljenjskega učenja) in s strani MIZŠ prejeli 500 € za izvedbo dejavnosti, kar predstavlja 19 % vseh sredstev, ki smo jih porabili za izvedbo dejavnosti in prireditev.

KADRI: za izvajanje kulturnih prireditev skrbimo vsi zaposleni v knjižnici; strokovni delavci so tudi nosilci določenih dejavnosti. Pri izvajanju dejavnosti sodelujejo in nekatere dejavnosti izvajajo tudi zelo samostojno delavci, ki so zaposleni po programu javnih del. V letu 2013 je bila to ena delavka s VII. stopnjo izobrazbe in delavka s V. stopnjo izobrazbe, zaposlena za polovičen delovni čas. Plače za zaposlene po programu javnih del je prispeval Zavod RS za zaposlovanje ter občini Radlje ob Dravi in Vuzenica.

V knjižnici dojemamo svojo vlogo organizatorja kulturnih prireditev in dejavnosti kot zelo pomembno, saj se z raznovrstno ponudbo vključujemo v skupna kulturna prizadevanja v Dravski dolini. Nenazadnje na tak način povabimo v knjižnico tudi nove uporabnike in potencialne člane.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2013

7 ZAPOSLENI V KNJIŽNICI

V letu 2013 je bilo v knjižnici redno in po pogodbah zaposlenih: 7,7625 delavcev, od tega: 1 direktor, 0,80 računovodsko-administrativnega delavca, 4,4625 strokovnih delavcev ter 1,5 delavke po programu javnih del.

oblika zaposlitve	delovno mesto	Stanje 01.01.2013 (število delavcev)	Stanje 31.12.2013 (število delavcev)
redna zaposlitev	direktor	1	1
	administrativno- računovodski delavec	0,80	0,80
	čistilka	0	0
	knjižničar	1	1
	višji knjižničar	1,70	1,70
	bibliotekar	1,70	1,70
	skupaj število redno zaposlenih	6,20	6,20
zaposlitev po pogodbi	bibliotekar	0,0625	0,0625
javna dela	V. in VII. stopnja izobrazbe	0	1,5
	SKUPAJ VSI ZAPOSLENI	6,2625	7,7625

Po sprejetem Pravilniku o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Knjižnici Radlje ob Dravi in kadrovskem načrtu (sprejetem novembra 2005), bi morala biti kadrovska struktura: skupaj 9,5 delavcev, od tega: 1 direktor, 1 računovodsko-administrativni delavec, 7 strokovnih delavcev in 0,5 čistilke.

Stanje na področju kadrovske številčnosti redno zaposlenih knjižničnih delavcev se ni spremenilo vse od leta 2006, ko smo zaposlili višjega knjižničarja.

Ker v knjižnici nimamo ustreznega števila strokovnih delavcev, dejavnosti ne moremo izvajati tako, kot to predvidevajo zakonske določbe Zakona o knjižničarstvu, Zakona o uresničevanju javnega interesa na področju kulture, Uredbe o osnovnih storitvah knjižnic, Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe in standardov za splošne knjižnice, ki so predpisani za obdobje 2005-2015.

Najbolj seveda neustreznost knjižnične dejavnosti občutijo naši uporabniki, ki pogoje in ponudbo naše knjižnice primerjajo s pogoji in ponudbo drugih knjižnic v regiji ali širše.

8 STROKOVNO DELO

V letu 2013 smo za potrebe strokovne obdelave podatkov o gradivu **prevzeli iz vzajemne baze 2292 bibliografskih zapisov**. Vse podatke smo ob prenosu v svojo bazo podatkov uredili in prilagodili našim zahtevam in našemu stanju. Bibliografski podatki omogočajo učinkovito nadaljnje delo z gradivom: iskanje z iskalnimi orodji, kasnejše dopolnjevanje tako bibliografskih podatkov, kot podatkov o zalogi.

V vzajemno bazo bibliografskih podatkov COBIB smo v letu 2013 prispevali 1 bibliografski zapis – zapis za domoznansko gradivo.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2013

V letu 2013 smo kot prejšnja leta izvajali zelo omejeno domoznansko dejavnosti, skrčeno zgolj na zbiranje podatkov in člankov z domoznansko vsebino v papirnati ali elektronski obliki. Bibliografsko člankov še ne obdelamo, ker za to nimamo dovolj kadrov.

V letu 2013 smo se udeležili le najnujnejših izobraževanj. Med izobraževanji smo izbirali tista, kjer je nižja kotizacija ali jih strokovne organizacije na področju knjižničarstva in druge knjižnice organizirajo brezplačno. Na strokovnem posvetovanju Poti do knjige – mladost med knjižnimi policami je bibliotekarka Tanja Repnik predstavila izvajanje knjižnih čajank v sodelovanju z OŠ Muta. Predstavitelj je bila uspešno izvedena in naše izkušnje pozitivno sprejete. Kljub podobnim dejavnostim, ki jih izvajajo splošne knjižnice, ima vsaka oblika svoje specifike in posebej dobre prakse, ki se dajo uporabiti in prenesti v druga okolja.

Izobraževanja v stroki kljub težki ekonomski situaciji smatramo kot nujno potrebna, sploh v družbi, ki se hitro in nenehno spreminja, naše delo pa je v veliki meri delo z uporabniki in delo z novimi tehnologijami.

9 PROSTORI knjižnice in OPREMA

9.1 PROSTORI knjižnice

Knjižnica Radlje ob Dravi ima skupaj 1005 m² uporabne površine, s tem da 54 % skupne površine meri osrednja knjižnica v Radljah.

Iz tabele so razvidni podatki o površini knjižnic in izposojevališč ter število čitalniških sedežev – stanje v letu 2013:

	Radlje	Muta	Vuzenica	Podvelka	Ribnica na Pohorju	Kapla	Knjižnica skupaj
uporabna površina v m ²	538	187	57	145	33	45	1005
število čitalniških sedežev	69	10	0	10	16	2	107

Število čitalniških sedežev je vsekakor nujno vezano na uporabno površino. Če v knjižnici ali izposojevališču ni niti enega čitalniškega sedeža, je tam tudi manj smotrni nakup revij in časopisov.

Skratka: prostorski pogoji so osnovni pogoji in če niso izpolnjeni, tudi dejavnost ne more biti izvedena v polni oziroma zadostni meri.

Iz tabele je razvidno, da sta knjižnici v Vuzenici in v Ribnici na Pohorju tisti, ki sta najbolj nujno potrebni prostorskega reševanja.

V Vuzenici se je s selitvijo šolskega dela prej skupne knjižnice v jeseni 2008 sicer pridobilo nekaj prostora na knjižnih policah, pa spet ne toliko, da bi knjižne police lahko umaknili in nastali prostor uporabili za namestitve čitalniške mize in stolov. Pridobili smo sicer nekaj prostora, da smo tja umestili dva računalnika za uporabnike, še vedno pa so knjige na knjižnih policah natrpane. Knjižna stojala v sosednjem razredu, kjer izvajamo tudi pravljíčne ure in ustvarjalne delavnice, smo na željo šole namreč umaknili. Širitev knjižnice na sosednji razred, s čimer bi pridobili dodatnih 57 m² površine je Občina Vuzenica vezala na pridobitev sredstev za nakup knjižničnega pohištva s strani države. Občina namreč sama ne more zagotoviti sredstev za opremo prostora, šola pa prostor vse do ureditve ustreznega prostora uporablja za izvajanje pouka. Kljub stanju na področju investicij upamo, da bomo v prihodnjih

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2013

letih uspeli in postopoma uredili funkcionalno knjižnico ter tako uredili občanom prijazne knjižnične prostore. Interes za obisk knjižnice je v Vuzenici namreč velik, prav tako pa je knjižnična zbirka v Vuzenici ustrezna po vseh kriterijih.

V Ribnici na Pohorju, kjer je knjižnica umeščena v pritličju Vicmanove vile, so se v novembru 2013 pričela obnovitvena dela. Knjižnica tako od 20. novembra 2013 deluje na začasni lokaciji, ki smo jo skupaj z Občino Ribnica uredili v občinski stavbi. Obnova naj bi se zaključila v začetku poletja 2014. Po sedanjih načrtovanih bi bilo po obnovi za knjižnico namenjenega več prostora kot sedaj. Najnujnejše bi bilo urediti ustrezen prostor za čitalnico za odrasle in za otroško čitalnico. Tudi knjižnična zbirka, ki sicer počasi, vendar vztrajno raste, bo potrebovala več prostora na policah, sploh če jo želimo ustrezno predstaviti uporabnikom.

9.2 OPREMA

Pomemben del opreme knjižnice je opremljenost z računalniškimi delovnimi postajami za uporabnike. S tem je uporabnikom omogočen dostop do knjižničnega kataloga in drugih informacij javnega značaja ter hkrati ponujena dodatna storitev knjižnice – uporaba računalniških programov za individualno rabo ter tisk in preslikava dokumentov. Knjižnice so različno opremljene, predvsem v odvisnosti od sredstev, ki jih občine namenijo za nakup opreme in od možnosti, ki jih knjižnični prostori omogočajo.

Opremljenost knjižnic in izposojevališč z računalniško opremo – stanje v letu 2013:

	Radlje	Muta	Vuzenica	Podvelka	Ribnica na Pohorju	Kapla	Knjižnica skupaj
računalniki za zaposlene	8	1	1	1	1	1	13
računalniki za uporabnike	11	5	2	4	1	0	23
tiskalniki za uporabnike	4	1	1	1	1	0	8

Iz tabele je razvidno, da v knjižnici Ribnica na Pohorju in na Kapli ni zadostne opreme za uporabnike. Tabela pa ne izkazuje podatkov o stanju opreme, ki je v knjižnici na Muti in deloma v Podvelki že zelo zastarela. Starejša oprema terja več vzdrževanja in postaja z leti dražja, in seveda manj učinkovita. Ob upoštevanju dejstva, da v zadnjih letih ni bilo razpisanih sredstev za nakup nove opreme s strani države, bo posodabljanje informacijsko komunikacijske tehnologije (IKT) še naprej odvisno od sredstev, ki jih bodo za to namenile lokalne skupnosti. Če ne bo sprotnih investicij in zamenjav opreme, bomo primorani namesto nakupa izvajati najem računalniške opreme. V letu 2013 smo na tak način zamenjali 4 zastarele računalnike za zaposlene, ker se zaradi napovedanih sprememb pri programski opremi ni dalo rešiti drugače.

Internetni dostop je povsod urejen v skladu z najugodnejšimi možnostmi. Na Muti, Kapli, v Podvelki in Ribnici na Pohorju je način dostopa do internetnih povezav ADSL, v Radljah in v Vuzenici je to kabelska povezava. V osrednji knjižnici Radlje je uporabnikom omogočen brezžični dostop do interneta preko omrežja Libroam/Eduroam. V vseh enotah knjižnice je internetna povezava nujna za avtomatizirano izposajo, saj je elektronski katalog nameščen na oddaljenem strežniku inštituta IZUM.

V letu 2013 smo kupili, posodobili in nadomestili naslednjo opremo:

- tiskalnik z optičnim čitalcem – za računovodske in administrativne potrebe knjižnice,
- prenosno projekcijsko platno – za vse enote knjižnice.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2013

Sredstva za opremo so bila zagotovljena iz presežka prihodkov nad odhodki iz preteklega leta.

10 POVEZOVANJE KNJIŽNICE Z OKOLJEM

Pri vsej svoji dejavnosti se knjižnica povezuje lokalno z ustanovitelji, osnovnimi šolami, srednjo šolo, vrtci, zavodi, društvi in podjetji na svojem območju. Zelo dobro sodelujemo z JSKD, območno izpostavo v Radljah. V večletnem sodelovanju se je oblikovalo kar nekaj stalnic: fotografska razstava, likovna razstava, srečanje lutkovnih skupin, literarni večeri, ki se priredijo v knjižnici v organizaciji JSKD. Vsako sodelovanje obogati naše delovanje in popestri dogajanje v knjižnici.

Po strokovni plati sodelujemo z društvi bibliotekarjev, zaposleni smo člani Društva bibliotekarjev Koroške, z drugimi knjižnicami v Sloveniji, Združenjem splošnih knjižnic, Državno matično službo, Centrom za razvoj knjižnic, NUKom, Javno agencijo za knjigo (JAKom) in Ministrstvom za kulturo. Posebej pomembno je sodelovanje z drugimi koroškimi knjižnicami, posebej z Osrednjo knjižnico dr. Franca Sušnika, ki je tudi naša območna knjižnica s posebej določenimi območnimi nalogami. Iz naslova območnosti pridobi določena sredstva, namenjena strokovnim nalogam in podpori ter izboljšanju ponudbe gradiva in informacijskih virov na celotnem območju. Konkretno za uporabnike omogoča dostop do uporabnih in raznovrstnih podatkovnih baz in brezplačno medknjižnično izposajo med koroškimi knjižnicami.

Strokovno povezovanje je v današnji hitro razvijajoči se družbi nujno. Je pomemben vir informacij, neformalnih izobraževanj, vedno pogosteje pa tudi način najcenejšega in učinkovitega izobraževanja, ki ga knjižnice oblikujejo na podlagi uspešnih praks in izvajajo za druge knjižnice.

RAČUNOVODSKO POROČILO JAVNEGA ZAVODA

Računovodsko poročilo obsega bilanco stanja, izkaz prihodkov in odhodkov ter pojasnila k obema računovodskima izkazoma.

Obrazec po katerem se sestavi bilanca je enoten za vse uporabnike EKN, obrazec po katerem se sestavi izkaz prihodkov in odhodkov pa je poseben za druge uporabnike EKN in poseben za določene uporabnike EKN.

RAČUNOVODSKO POROČILO VSEBUJE NASLEDNJE PRILOGE:

1. Priloge iz Pravilnika o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Ur.l. RS 115/02, 21/03, 134/03, 126/04, 120/07, 124/08):
 - a) Bilanca stanja
 - b) Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev
 - c) Stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb in pojasnil
 - d) Izkaz prihodkov in odhodkov – določenih uporabnikov
 - e) Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka
 - f) Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov
 - g) Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov
 - h) Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti

RAČUNOVODSKO POROČILO VSEBUJE NASLEDNJA POJASNILA:

1. Pojasnila k postavkam bilance stanja
2. Pojasnila k postavkam izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov
 - a) Analiza prihodkov (konti skupine 76)
 - b) Analiza odhodkov (konti skupine 46)
 - c) Analiza poslovnega izida

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2013

1. BILANCA STANJA ZA LETO 2013 IN POJASNILA

Bilanca stanja je računovodski izkaz, ki vsebuje podatke o stanju sredstev ter obveznosti do virov sredstev ob koncu obračunskega obdobja, na dan 31.12.2013. Podlaga za sestavitev bilance stanja so poslovne knjige.

1.1 BILANCA STANJA ZA LETO 2013

		v EUR (brez centov)	
		ZNESEK	ZNESEK
		Tekoče leto	Predhodno leto
SREDSTVA			
1	Neopredmetena dolgoročna sredstva	11.266	11.266
2	Popravek vrednosti neop.dolgor.sredstev	9.345	8.727
3	Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva	1.116.312	1.087.751
4	Popravek vrednosti opreme in drugih opredmetenih osnovnih sredstev	1.090.801	1.053.779
I.	Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju (1-2+3-4)	27.432	36.511
1	Denarna sredstva v blagajni	30	
2	Dobroimetje pri bankah in drugih finančnih ustanovah	6.062	6.800
3	Kratkoročne terjatve do kupcev		5
4	Dani predujmi in varščine		185
5	Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta	19.614	14.057
6	Druge kratkoročne terjatve		
7	Aktivne časovne razmejitev	847	520
II.	Kratkoročna sredstva; razen zalog in aktivne časovne razmejitevve (1+2+3+4+5+6+7)	26.553	21.567
	AKTIVA SKUPAJ (I.+II.)	53.985	58.078
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV			
1	Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	16.255	11.636
2	Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	4.863	5.116
3	Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja	2.478	2.409
4	Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta		
5	Pasivne časovne razmejitev	730	34
I.	Kratkoročne obveznosti in pasivne časovne razmejitevve	24.326	19.195
1	Dolgoročne pasivne časovne razmejitev		
2	Obveznosti za sredstva prejeta v upravljanju	29.432	38.512
3	Presežek prihodkov nad odhodki	227	371
II.	Lastni viri in dolgoročne obveznosti	29.659	38.883
	PASIVA SKUPAJ (I.+II.)	53.985	58.078

Prilogi k bilanci stanja sta:

- Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih sredstev
- Stanja in gibanja dolgoročnih finančnih naložb in posojil

Knjižnica v letu 2013 ni prejela nobenih posojil, prav tako tudi ni dala nobenega posojila.

1.2 DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU

Z rednim letnim popisom s stanjem na dan 31.12.2013 smo dosegli, da se knjigovodski podatki o sredstvih in obveznostih do njihovih virov ne razlikujejo od dejanskih. V poslovnih knjigah knjižnica izkazuje neopredmetena dolgoročna sredstva in opredmetenega osnovna sredstva kot sredstva v upravljanju (sredstva so prenesena v uporabo in upravljanje knjižnice, vendar nad njimi nimamo lastninske pravice).

Neopredmetena sredstva in oprema se izkazujejo po načelu istovrstnosti in nabavni vrednosti. Nabavno vrednost opredmetenih osnovnih sredstev predstavlja nakupna cena ter vsi stroški, ki jih je mogoče pripisati njegovi usposobitvi za uporabo. Popravek vrednosti se oblikuje posamično, v skladu s predpisanimi stopnjami po metodi enakomernega časovnega obračunavanja-amortizacije. V letu 2013 so bili oblikovani popravki v višini 64.083,71 €. Opredmetena osnovna sredstva, ki sodijo med drobn inventar, sem sodijo tudi knjige in neknjižno gradivo, knjižnica 100% odpiše takoj ob nabavi. Drobn inventar se v poslovnih knjigah vodi do izločitve iz uporabe in sicer po nabavni in odpisani vrednosti. Nabava knjižničnega gradiva se v glavni knjigi knjiži na podlagi prejetih računov dobaviteljev v celotni vrednosti, v katalogizaciji pa se v sistem Cobiss evidentira posamična enota gradiva po dejanski ceni za enoto.

Nabavna vrednost neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev se je povečala za 339,09 € iz naslova nove opreme, 54.665,43 € iz naslova nabave knjižničnega gradiva.

Vsa izločena sredstva iz uporabe so brez sedanje vrednosti, zato njihov odpis nima vpliva na rezultat poslovanja. Skupna vrednost izločenih osnovnih sredstev na podlagi rednega odpisa znaša 26.443,66 €; naj povemo da so pri odpisu zajete tudi knjige, ki jih vodimo kot osnovno sredstvo.

1.3 KRATKOROČNA SREDSTVA v znesku 26.553,40 € predstavljajo:

- denarna sredstva izkazujejo dobroimetje na transakcijskem računu v znesku 6.061,85€, Stanje teh sredstev je usklajeno s izpiskom podračunu pri UJP po stanju na dan 31.12.2013,
- denarna sredstva v blagajni v višini znašajo 30,65 €,
- kratkoročne terjatve do uporabnikov EKN in sicer terjatve za plače december, plačna nesorazmerja, materialne stroške in knjižnično gradivo do občin Radlje ob Dravi 11.520,64 €, občine Muta 4.470,99 €, občine Vuzenica 892,65 €, občine Podvelka 834,79 € in občine Ribnica na Pohorju 384,78 €.
- Zavod za zaposlovanje za opravljanje javnih del v višini 1.510,16 €.
- aktivne časovne razmejitve za potrebe razmejevanja kratkoročno odloženih (vnaprej plačanih stroškov za naslednje obračunsko obdobje (naročnine časopisov, revij) v višini 846,89€.

1.4 KRATKOROČNE OBVEZNOSTI v znesku 24.326,29 € sestavljajo:

- obveznosti do zaposlenih, za izplačilo decemberskih plač (čiste plače in nadomestila plač, prispevki, davki od plač ter druge obveznosti in nesorazmerja plač), ki so bile izplačane v začetku januarja v višini 16.255,12 €,
- obveznosti do dobaviteljev za še neplačane račune v višini 4.862,86 €,
- druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja so obveznosti delodajalca za davke in prispevke na plače v višini 2.478,41 €,

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2013

- pasivne časovne razmejitve v višini 729,90 € so prikazani zaračunani zneski, ki še niso prihodki, ker bodo stroški, katerih pokrivanju so ti zneski namenjeni, nastali v letu 2014.

1.5 OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV predstavlja 29.659,07 €:

- sedanja vrednost sredstev v upravljanju v višini 29.432,43 €,

- presežek prihodkov na odhodki za pretekla leta v višini 32,03 €, za leto 2013 v višini 195,38 € iz redne dejavnosti ter zmanjšanje od dohodka pravnih oseb 0,77 €,

Stanje na kontih skupine 98- obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje je usklajeno z izpisom stanja terjatev za sredstva v upravljanju z občinami ustanoviteljicami (Radlje ob Dravi, Muta, Vuzenica, Podvelka in Ribnica na Pohorju).

1.6. SREDSTVA V UPRAVLJANJU

Pregled prihodkov po namenih:

VIR FINANCIRANJA	ZNESEK
Občina Radlje ob Dravi	10.000,00
Občina Muta	5.000,00
Občina Vuzenica	5.802,00
Občina Podvelka	6.000,00
Občina Ribnica na Pohorju	3.500,00
Knjižnica iz lastnih sredstev	393,43
Ministrstvo za kulturo (za knjiž.gradivo)	23.970,00
Skupaj za nakup knjižničnega gradiva	54.665,43
Presežek sredstev iz leta 2012	339,09
Skupaj za nakup opreme	339,09

Občine Radlje ob Dravi, Muta, Vuzenica, Podvelka in Ribnica na Pohorju so financirale Knjižnico Radlje z enotami mesečno po dvanajstinah, skladno s potrjenim proračunom občin za nakup knjižničnega gradiva v znesku 30.302,00 €.

Ministrstvo za kulturo je po pogodbi za nakup knjižničnega gradiva financiralo v znesku 23.970,00€.

Presežek prihodkov nad odhodki za leto 2013 v višini 339,09 € se je na podlagi 29. člena Odloka o ustanovitvi Knjižnice Radlje ob Dravi porabil za nakup tiskalnika in projekcijskega platna.

1.7. INVESTICIJSKI ODHODKI

Pregled odhodkov po namenih:

OPIS	VREDNOST
Nakup knjižničnega gradiva	54.665,43
Nabava opreme	339,09
Skupaj	55.004,52

Za nakup knjižničnega gradiva so bila porabljena sredstva na podlagi pogodb z občinami Radlje ob Dravi, Muta, Vuzenica, Podvelka in Ribnica na Pohorju v vrednosti 30.302,00 €, Ministrstvo za kulturo 23.970,00€ in iz lastnih sredstev v vrednosti 393,43 €.

Za nakup opreme so bila porabljena sredstva v višini 339,09 €, iz presežka prihodkov iz leta 2012.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2013

2. PRIHODKI IN ODHODKI 2013

V izkazu prihodkov in odhodkov se izkazujejo prihodki in odhodki, ugotovljeni v skladu z zakonom o računovodstvu in slovenskimi standardi. Pri ugotavljanju prihodkov in odhodkov obračunskega obdobja se upošteva načelo nastanka poslovnega dogodka kot tudi načelo denarnega toka.

2.1 IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV ZA LETO 2013

		v EUR (brez centov)	
		ZNESEK	ZNESEK
		Tekoče leto	Predhodno leto
SREDSTVA			
1	Prihodki od prodaje proizvodov in storitev	252.614	253.222
I. Prihodki od poslovanja		252.614	253.222
1	Prihodki od obresti		4
II. Finančni prihodki			4
III. Drugi prihodki			
CELOTNI PRIHODKI (I.+II.+III.)		252.614	253.226
1	Stroški materiala	15.441	20.743
2	Stroški storitev	59.598	63.546
I. Stroški blaga, materiala in storitev (1+2)		75.039	84.289
1	Plače in nadomestila plač	133.214	130.414
2	Prispevki za socialno varnost delodajalcev	22.666	20.991
3	Drugi stroški dela	21.499	17.150
II. Stroški dela (1+2+3)		177.379	168.555
III. Amortizacija			18
IV. Ostali drugi stroški			
V. Finančni odhodki			
VI. Izredni odhodki			
VII. Prevrednotovalni poslovni odhodki			
1	Ostali prevrednotovalni poslovni odhodki		
CELOTNI ODHODKI (I.+II.+III.+IV.+V.+VI.+VII.)		252.418	252.862
PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI		195	364
Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v obračunskem obdobju (celo število)		8	8
Število mesecev poslovanja		12	12

Kot je razvidno iz gornje tabele v izkazu prihodkov in odhodkov – določenih uporabnikov, knjižnica izkazuje v obračunskem obdobju od 1.1. - 31.12.2013 dosežene

- prihodke v višini	252.613,58 €
- odhodke v višini	252.418,20 €
Presežek prihodkov nad odhodki	195,38 €

Prikazane so posamezne postavke za leto 2013 in primerjava z letom 2012.

Rezultat poslovanja tekočega leta je presežek prihodkov nad odhodki v višini 195,38 € in je izkazan kot nerazporejen presežek tekočega leta.

Na podlagi 29. člena Odloka o ustanovitvi Knjižnice Radlje ob Dravi (medobčinski uradni vestnik 21/2003) bomo presežek v vrednosti 195,38 € namenili za nakup knjižničnega gradiva in v opremo, potrebno za delovanje zavoda.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2013

2.2 Prihodki po virih financiranja

PREGLED VSEH PRIHODKOV GLEDE NA VIR FINANCIRANJA

VRSTA PRIHODKA	TEKOČE LETO 2013		PREDHODNO LETO 2012	
	ZNESEK	ZNESEK	ZNESEK	INDEKS 13/12
NA VIR FINANCIRANJA				
1. PRIHODKI IZ OBČINSKEGA PRORAČ.				
a) Občina Radlje ob Dravi	107.491,69	106.608,55	100,83	
b) Občina Muta	38.382,90	38.080,36	100,79	
c) Občina Vuzenica	34.648,99	33.959,16	102,03	
č) Občina Podvelka	31.363,69	32.517,17	96,45	
d) Občina Ribnica na Pohorju	13.458,76	13.508,66	99,63	
SKUPAJ:	225.346,03	224.673,90	100,30	
2. PRIHODKI IZ REPUBLIŠKEGA PRO.	18.265,14	17.169,04	106,38	
3. DRUGI PRIHODKI	9.002,41	11.383,71	79,08	
SKUPAJ:	252.613,58	253.226,65	99,76	

PREGLED PRIHODKOV ZA LETO 2013

1.PREGLED PRIHODKOV IZ OBČINSKIH PRORAČUNOV	TEKOČE LETO 2013		PREDHODNO LETO 2012	
	ZNESEK	ZNESEK	ZNESEK	INDEKS 13/12
a) za materialne stroške	65.670,62	71.072,90		92,40
Občina Radlje ob Dravi	46.331,62	50.666,90		91,44
Občina Muta	6.175,00	6.683,00		92,40
Občina Vuzenica	5.406,00	6.159,00		87,77
Občina Podvelka	6.000,00	5.452,00		110,05
Občina Ribnica na Pohorju	1.758,00	2.112,00		83,24
b) za plače	159.675,41	153.601,00		103,95
Občina Radlje ob Dravi	57.385,89	55.941,65		102,58
Občina Muta	32.207,90	31.397,36		102,58
Občina Vuzenica	28.186,06	27.487,79		102,54
Občina Podvelka	25.363,69	24.725,42		102,58
Občina Ribnica na Pohorju	11.700,76	11.396,66		102,67
Občina Radlje ob Dravi - javna dela	3.774,18			/
Občina Podvelka - javna dela		2.339,75		/
Občina Vuzenica - javna dela	1.056,93	312,37		338,35
2.PREGLED PRIHODKOV IZ RE.PRORAČ.	18.265,14	17.169,04		106,38
nakazilo od zavoda za zapos.- javna dela	17.765,14	12.363,74		143,69
nakazilo MOCIS - plače		2.648,53		/
nakazilo za mat.str. MOCIS		1.156,77		/
nakaz. sred.od ministrstva za dejavnost knjiž.	500,00	1.000,00		50,00
3.DRUGI PRIHODKI	9.002,41	11.383,71		79,08
drugi prihodki, članarine	9.002,41	11.383,71		79,08

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2013

Občine Radlje ob Dravi, Muta, Vuzenica, Podvelka in Ribnica na Pohorju so financirale knjižnico Radlje z enotami mesečno po dvanajstih, skladno s potrjenim proračunom občin po pogodbi za redno dejavnost Občina Radlje ob Dravi 103.717,51 € in javna dela v vrednosti 3.774,18 €, Občina Muta 38.382,90 €, Občina Vuzenica za redno dejavnost 33.592,06 € in javna dela v vrednosti 1.056,93 €, Občina Podvelka za redno dejavnost 31.363,69 € ter Občina Ribnica na Pohorju 13.458,76 €.

Zavod za zaposlovanje je na podlagi pogodbe sofinanciralo izvajanje programa javnega dela za dve delavki v vrednosti 17.765,14 € (refundacija za december je prikazana kot terjatev).

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport je nakazalo po pogodbi za dejavnost knjižnice sredstva v vrednosti 500,00 € - za izvedbo dejavnosti v Tednu vseživljenjskega učenja.

Drugi prihodki knjižnice predstavljajo članarine, zamudnine za knjižnično gradivo v znesku 9.002,41 €.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2013

2.3. PREGLED ODHODKOV ZA LETO 2013

	TEKOČE LETO 2013	PREDHODNO LETO 2012	INDEKS 13/12
	ZNESEK	ZNESEK	
01. STROŠKI MATERIALA	15.441,05	20.743,20	74,44
a) porabljen pisarniški material	1.004,38	1.994,57	50,36
b) za prireditve	1.570,95	1.600,01	98,18
c) za vzdrževanje gradiva	1.136,85	1.367,97	83,10
č) drobn inventar	407,48	209,33	194,66
d) porabljena električna	3.372,73	2.788,88	120,93
e) porabljeno kurivo	6.689,31	12.083,14	55,36
e) stroški nadomestnih delov	559,98		/
f) ostalo	699,37	699,30	100,01
02. STROŠKI STORITEV	59.598,14	63.546,33	93,79
a) stroški vzdrž. strojne in prog. rač. opreme	4.724,93	4.539,05	104,10
c) medknjižnična izposoja	22,00	24,00	91,67
č) stroški storitev tehničnega varovanja	2.103,96	2.086,56	100,83
d) stroški zavarovanja	379,22	379,22	100,00
e) str. poštnih stor., telefona, rtv naroč. in catv	4.722,93	4.868,11	97,02
f) stroški najemnine	26.408,52	28.339,32	93,19
g) stroški čiščenja	4.634,12	4.742,40	97,72
h) stroški vzdrževanja, rač. op.	7.628,66	8.039,14	94,89
i) str. plač. prometa, član.,	1.061,07	1.067,95	99,36
j) str. izobraž., zdrav. st., svetov. in objave	1.420,63	2.225,83	63,82
k) stroški v zvezi z delom (dnevnic, pot. str.)	2.002,90	2.007,10	99,79
l) druge stor. (str. pogodbeno delo)	1.380,88	2.345,57	58,87
n) str. revizije, ocene tveganja	2.029,66	587,80	345,30
o) str. prireditve	1.078,66	2.294,28	47,02
03. AMORTIZACIJA		18,12	/
a) amortizacija		18,12	/
04. STROŠKI DELA	177.379,01	168.555,46	105,23
a) plače in nadomestila plač zaposlenim	133.214,41	130.414,22	102,15
b) prispevki na plače, dod. zav.	22.666,02	23.615,30	95,98
c) regres, jubilejna nag.	7.577,65	3.693,33	205,17
č) stroški prehrane in prevoza na delo	13.130,66	10.832,61	121,21
d) zamudne obresti od plačnih nesoraz. in regresa	790,27		/
SKUPAJ ODHODKI (01+02+03+04)	252.418,20	252.863,11	99,82

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2013

Za stroške materiala je knjižnica porabila za 5.302,15 € manj sredstev kot pa v letu 2012, pretežno na postavki stroška kurjave.

Za stroške storitev je knjižnica porabila za 3.948,19 € manj sredstev kot pa v letu 2012. Nižji znesek je pri najemini, saj smo v letu 2012 poravnali znesek najemnine, ki je nastala v letu 2011. V letu 2013 smo izvedli notranjo revizijo za področje plač, ki jo je opravilo podjetje Loris.

Največji del odhodkov je knjižnica porabila za stroške dela. Pri izplačilu plač in izdatkov zaposlenim smo upoštevali Zakon o izplačilu plač v javnem sektorju, Zakon o uravnoteženju javnih financ, Določila Kolektivne pogodbe za kulturne dejavnosti v RS in objave sprememb v Uradnih listih.

Stroški dela se nanašajo na sedem redno zaposlenih delavk in dveh delavk preko javnih del za določen čas. Plače so obračunane na osnovi pogodb o zaposlitvi. Izplačali smo odpravo plačnih nesorazmerij za osem delavk z pripadajočimi zamudnimi obrestmi. V letu 2013 smo izplačali regres zaposlenim, ter regres za leto 2012 z zamudnimi obrestmi.

2.4. Izkaz prihodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti

Knjižnica nima prihodkov iz prodaje blaga in storitev na trgu.

2.5 OSTALI RAČUNOVODSKI IZKAZI

Izkaz prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka

Izkaz prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka služi spremljanju gibanja javnofinančnih prihodkov in odhodkov. Presežek odhodkov na prihodki v tem izkazu (denarni tok) je negativen in znaša v višini 922,83 €.

Izkaz računa finančnih terjatev in naložb

Knjižnica v letu 2013 ni imela finančnih terjatev in naložb.

Izkaz računa financiranja

V izkazu je prikazano zmanjšanje denarnih sredstev v znesku 922,83 €.

POVZETEK s poudarkom na doseženih ciljih in rezultatih

S tem poročilom predstavljamo naše delo, dosežke in probleme s katerimi se srečujemo, ustanoviteljem, ki v veliki meri odločajo o našem delu, predvsem po upravni in finančni plati, pa s poročilom posredujemo podatke in informacije, potrebne za vrednotenje naše uspešnosti.

Če povzamemo:

- **SPLOŠNA OCENA POSLOVANJA** z vidika zagotavljanja izvajanja dejavnosti s strani občin ustanoviteljic: **Knjižnica Radlje ob Dravi z enotami v Vuzenici, Muti, Podvelki, Ribnici na Pohorju ter z izposojevališčem na Kapli je v letu 2013 uspešno opravila svoj začrtan program dela v okviru danih možnosti.** Vse občine ustanoviteljice so v letu 2013 prispevale svoje deleže za nemoteno poslovanje knjižnice. **Tako smo v letu 2013 zadovoljni z učinki svojega dela,** saj smo ob zmanjšanih sredstvih za izvajanje knjižnične dejavnosti uspeli obdržati interes za obisk knjižnice na vsaj enaki ravni kot ga ocenjujemo v preteklem letu. Brez vlaganj v razvoj dejavnosti za spodbujanje branja ter v aktualizacijo knjižnične zbirke, nam dolgoročno to ne bo uspevalo.
- **REZULTAT FINANČNEGA POSLOVANJA:** rezultat poslovanja tekočega leta je **presežek prihodkov nad odhodki v višini 195,38 €** in je izkazan kot nerazporejen presežek tekočega leta. Za delovanje knjižnice smo v letu 2013 prejeli (sredstva občin ustanoviteljic + ministrstva + lastni prihodki) **252.613,58 €, za nakup knjižničnega gradiva 54.665,43 € in za nakup osnovnih sredstev 339,09 €.**
- **OCENA POSLOVANJA na podlagi revizije in nadzora:** v letu 2013 smo izvedli notranjo revizijo za področje plač. Podjetje Loris, ki je revidiralo izplačila plač v letu 2012 je v poročilu zapisalo, da ni bilo ugotovljenih napak ali odstopanj ter da notranje kontrole delujejo optimalno. V letu 2013 je Občina Radlje ob Dravi izvedla nadzor nad poslovanjem knjižnice v letu 2012 s poudarkom na namenski rabi sredstev in gospodarnosti poslovanja. Nadzorni odbor je v poročilu ugotovil, da so bila dana občinska sredstva porabljena namensko in gospodarno.
- **v letu 2013 smo v primerjavi z letom 2012 s 6,8 % manj namenskimi sredstvi za nakup knjižničnega gradiva le-tega za 7,7 % manj kupili.** Od Ministrstva za kulturo smo prejeli 4,8 % manj sredstev kot v preteklem letu in od občin ustanoviteljic 9,5 % manj. V letu 2013 smo za nakup knjižničnega gradiva iz lastnih sredstev (od članarin, zamudnin) namenili le 393 € in 1.830 € za plačilo dostopa do elektronskih knjig na portalu Biblos. V letu 2013 tako nismo dosegli minimalnega pogoja nakupa, oziroma prirasta gradiva, saj je le ta znašal 196 enot gradiva na 1000 prebivalcev in ne predvidenih najmanj 222 enot, kjer niso vključeni časopisi in revije. Ob dejstvu, da je aktualna, kvalitativno in kvantitativno zadostna zbirka gradiva tudi pogoj za aktualnost in uspešnost knjižnice, predvidevamo, da se bo slabša aktualizacija knjižnične zbirke vedno izraziteje odražala pri izposoji in obisku v knjižnici, torej pri parametrih, po katerih ocenjujemo uspešnost in učinkovitost knjižnične dejavnosti.
- **v letu 2013 sta se obisk in izposoja gradiva v knjižnici zmanjšala. Obisk se je zmanjšal za 1 %, prav tako izposoja gradiva za 1 %.** Po posameznih oddelkih je gibanje različno od močnega povečanja, 18 %, v oddelku Ribnica na Pohorju, do zmanjšanj po ostalih oddelkih od 1 do 23 %. Predvidevamo, da na izrazitejša nihanja po oddelkih vplivajo različne lokalne situacije, ki se v majhnih vzorcih, kot jih mi beležimo, tudi izraziteje odražajo. Če upoštevamo še ostale parametre, ugotovimo, da interes za obisk knjižnice ostaja kljub temu, da ponudbe ne razvijamo in dopolnjujemo, zgolj prilagajamo v okviru danih skromnih možnosti. Ugotavljamo, da torej interes ostaja na enaki ravni kot prejšnje

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2013

leto, vendar ne toliko zaradi ponudbe knjižnice, kot zaradi nujnosti koriščenja knjižničnih storitev v danih ekonomskih in socialnih razmerah.

- **število aktivnih članov knjižnice**, ki v letu obišejo knjižnico vsaj enkrat, **se je zmanjšalo v primerjavi s prejšnjim letom za 3 %, za 13 % pa se je povečal vpis novih članov**. Ko sledimo večletnemu trendu in povprečju, ugotavljamo, da se tako vpis novih članov kot tudi njihova aktivnost zmanjšuje. Tudi struktura aktivnih članov bi po našem mnenju morala biti drugačna, če primerjamo socialno stanje v našem okolju. Predvsem bi pričakovali večji odstotek včlanjenih nezaposlenih oseb in upokoјencev. Naše aktivnosti na področju pridobivanja novih članov in motiviranja za obisk knjižnice bi morale biti v bodoče intenzivnejše, ob čemer pa smo zelo omejeni. Vsekakor je ustrezna, sodobna ponudba knjižnice, z aktualno knjižnično zbirko najboljši argument za včlanitev in aktivno obiskovanje knjižnice.
- **nujno bo tudi v bodoče povečevanje odpiralnega časa v knjižnicah, ki so najbolj obremenjene**, na kar kažeta izposoja in obisk na uro odpiralnega časa. Večanje odpiralnega časa brez povečanja zaposlenih ni več možno, saj smo zadnja povečanja izvedli z reorganizacijo dela zaposlenih v letih 2011 in 2012 v oddelkih Podvelka, Ribnica na Pohorju, Vuzenica in Radlje. Sedanja kadrovska situacija ne omogoča povečanja odpiralnega časa zgolj z reorganizacijo dela. V letu 2013 smo spremenili poletni odpiralni čas in sicer so oddelki knjižnice odprti manj in osrednja knjižnica več ur tedensko – v primerjavi s počitniškim odpiralnim časom iz prejšnjih let.
- V letu 2013 smo **povečali število prireditev in dejavnosti za 1,6 %**, prav tako je dejavnosti obiskalo za 16,7 % več udeležencev, saj si permanentno prizadevamo dejavnosti aktualizirati in dopolnjevati. Posebej uspešni smo pri nekaterih oblikah spodbujanja branja, ki jih izvajamo tudi v sodelovanju z vrtci in osnovnimi šolami. Za izvedbo prireditev smo imeli na razpolago 32 % manj denarnih sredstev, od katerih smo petino pridobili z uspešno prijavo na razpis MIZKŠ za izvedbo dejavnosti v TVU (Tednu vseživljenjskega učenja). Kljub finančni stiski smo obdržali vse pomembnejše literarne dejavnosti, ki soupadajo s temeljnim poslanstvom knjižnice.
- za izvajanje takšne knjižnične dejavnosti, kot jo predvidevajo zakonske določbe in bi jo naši občani morali imeti bo v bodoče **nujno zaposlovanje novih strokovnih delavcev**. Pravilnik o sistemizaciji delovnih mest in kadrovski načrt, izdelan na zakonskih podlagah (zakon in pravilnik) predvidevata 7 strokovnih delavcev, sedanje delo pa izvajajo 4,4 strokovni delavci, kar je 63 %. Zaradi tega je razumljivo, da ne moremo izvajati več strokovnih del, med katera spadajo intenzivnejši prispevki stroki, izvajanje domoznanske dejavnosti, razvoj in izvajanje dejavnosti za spodbujanje branja in razvoj vsakovrstne pismenosti ter večja odprtost vseh knjižnic v mreži. Prav tako pa je nujno permanentno izobraževanje strokovnih delavcev, saj se vsaj zadnja tri leta udeležujemo le najnujnejših izobraževanj, torej tistih, brez katerih ne bi mogli delati v stroki.
- **prostori knjižnic** so ustrezni, razen v knjižnici Ribnica na Pohorju, kjer se je prenova že začela in bo v letu 2014 končana in v knjižnici Vuzenica, kjer je nujna širitev in nakup nove pohištvene opreme. **Zaskrbljujoče je stanje računalniške strojne in programske opreme**. Občine ustanoviteljice v letu 2013 sredstev za nakup računalniške opreme niso namenile, zato smo bili primorani 4 računalniške postaje za zaposlene strokovne delavce najeti. Če ne bo drugačnih možnosti, bomo tako ravnali tudi v bodoče, saj je zamenjava računalnikov, ki so stari že 7 let in več, nujna. V letu 2013 smo s sredstvi presežka iz

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2013

preteklega leta kupili tiskalnik za namen računovodstva in administracije ter prenosno projekcijsko platno.

Uspešnost knjižnice in vzdrževanje aktualnosti ponudbe knjižničnih storitev v svojem okolju je vedno bolj odvisna od številnih dejavnikov. Predvsem je potrebno zagotoviti kadrovske, prostorske, tehnične in vsebinske možnosti, s katerimi bomo knjižnično dejavnost približali in prilagodili današnjim sodobnim potrebam uporabnikov.

Letno poročilo o delovanju Knjižnice za leto 2013 je obravnaval Svet zavoda Knjižnice Radlje ob Dravi na 13. redni seji, dne 28.02.2014.

PRIPRAVILI:

Slavica POTNIK, direktorica
Danica PLANINŠIČ, računovodja